

APSTIPRINĀTS
ar Apes novada domes
2019. gada 31. janvāra lēmumu
Nr.3 (sēdes protokols Nr. 1, 3.p.)

**APES NOVADA
JAUNATNES POLITIKAS ATTĪSTĪBAS
PLĀNOŠANAS DOKUMENTS
2019. - 2024. GADAM**

**Apē,
2019. gadā**

SATURS

TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS.....	3
IEVADS.....	5
JAUNATNES POLITIKAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA NEPIECIEŠAMĪBAS PAMATOJUMS.....	7
1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS UN ANALĪZE.....	8
1.1. Vispārējie rādītāji.....	8
1.1.1. Izglītība.....	10
1.1.2. Nevalstiskās organizācijas.....	11
1.1.3. Darbs ar jaunatni.....	12
1.1.4. Jauniešu informētība.....	13
1.1.5. Jauniešu līdzdalība.....	15
1.1.6. Jauniešu brīvais laiks.....	16
1.1.7. Jauniešu sociālā aizsardzība.....	17
1.1.8. Sabiedriskā kārtība un drošība.....	19
1.1.9. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība.....	20
1.1.10. Jauniešu veselība un veselīgs dzīvesveids.....	21
1.1.11. Sporta infrastruktūra.....	22
1.2. Apes novada jauniešu un lēmumu pieņēmēju forumu izvērtējums.....	23
1.3. Pieredzes apmaiņas brauciens un tā izvērtējums.....	26
1.4. Jauniešu anketēšana un datu apkopojums.....	27
1.5. Jaunatnes SVID analīze.....	40
2. APES NOVADA JAUNATNES POLITIKAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANA.....	44
2.1. Jaunatnes politikas attīstības vīzija.....	44
2.2. Jaunatnes politikas attīstības prioritārās jomas.....	44
2.3. Jaunatnes politikas attīstības ilgtermiņa un īstermiņa mērķi.....	45
2.4. Rīcības plāns 2019. - 2024. gadam.....	48
2.5. Secinājumi.....	61
2.6. Jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta ilgspēja un ieviešana.....	61
PIELIKUMI.....	62
1. Pielikums. "Apes novada jauniešu un lēmumu pieņēmēju forumu izvērtējums".....	63
2. Pielikums. "Apes novada jauniešu aptaujas anketa".....	68

TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS

Jaunietis – persona vecumā no 13 līdz 25 gadu vecumam.

Jaunatne – demogrāfiskā grupa vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Darbs ar jaunatni – uz jauniešiem vērsts plānotu, praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Jaunatnes politika – mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Jaunatnes politika ir pastāvīga valsts politikas joma, kas nosaka jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas, to kompetenci, sadarbību, kā arī mērķus un uzdevumus darbā ar jaunatni. Jaunatnes politika ir starpnozaru politika, ko īsteno dažādas valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas, jaunatnes organizācijas, biedrības un nodibinājumi, un tās izstrādē un īstenošanā līdzdarbojas paši jaunieši.

Jaunatnes lietu speciālists, jaunatnes darbinieks – persona, kas veic darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, īsteno un koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību.

Jaunatnes organizācija – reģistrēta biedrība vai nodibinājums, kam statūtos viens no darbības mērķiem ir darbs ar jaunatni, jauniešu iniciatīvu un līdzdalības lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē veicināšana, vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši, pārvaldes institūcijās nodrošināta jauniešu līdzdalība.

Neformālā izglītība – papildina formālo izglītību, neformālās izglītības mērķis ir sniegt zināšanas, veidot prasmes, iemaņas un attieksmes, kā arī veicināt jauniešu vispusīgu attīstību un aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.

Interesu izglītība – brīvprātīga personas individuālo izglītības vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības, kā arī saturīga brīvā laika ārpus formālās izglītības pavadīšanas iespēja.

Lietotie saīsinājumi:

ES – Eiropas Savienība

NVO – Nevalstiskā organizācija

LR – Latvijas Republika

PII – Pirmsskolas izglītības iestāde

AJK – Apes jauniešu klubs

IZM – Izglītības un zinātnes ministrija

BSAC – Bērnu sociālās aprūpes centrs

SAC – Sociālās aprūpes centrs

EUR – Euro (naudas vienība Latvijā)

ESF – Eiropas Sociālais fonds

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

utt – un tā tālāk

u.c. - un citas

skat. - skatīt

IEVADS

Jaunatnes politika ir mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Jaunatnes politika ir paredzēta visām jauniešu sociālajām grupām. Visiem jauniešiem ir līdzvērtīgas tiesības, neatkarīgi no viņu izglītības, etniskās piederības, ģeogrāfiskās lokācijas un ekonomiskā stāvokļa.

Jaunieši - personas vecumā no 13 līdz 25 gadiem - ir mūsu tagadne labākai nākotnei. Lai arī viena sabiedrības daļa jauniešus uzskata par daudzšķautņainiem un neprognozējamiem sabiedrības locekļiem, tomēr, mūsu jaunieši ir pilnvērtīgs sabiedrības attīstības resurss, kuru vajag iesaistīt sabiedrībā notiekošajos procesos, jo jauniešiem ir visas iespējas veiksmīgi attīstīties. Mūsu tagadnes jaunieši ir sabiedrības nākotne un tas, kā notiks sabiedrības attīstība, ir atkarīgs tieši no tā, cik liels darbs tiks ieguldīts darbā ar jaunatni.

Būtiskākais nacionālais dokuments, kas nosaka jaunatnes politiku Latvijā, ir Jaunatnes likums, kas stājās spēkā ar 2009.gada 1.janvāri. Apes novada pašvaldība, pamatojoties uz Jaunatnes likuma 5. panta pirmo daļu, kas nosaka, ka "Pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība nodrošina institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni." *[Jaunatnes likums. 5.pants. 1.punkts]*, pilnvērtīgi pilda savas funkcijas valsts jaunatnes politikas īstenošanā.

Apes novada Jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokuments 2019. - 2024. gadam ir vidēja termiņa jaunatnes lietu plānošanas dokuments, turpmākajiem 6 gadiem, kura mērķis ir nodrošināt mērķtiecīgu, ilgtspējīgu un mūsdienu izaicinājumiem atbilstošu darbu ar jaunatni Apes novadā, kā arī veidotu sabiedrības izpratni par jaunatnes politiku. Tā īstenošanā un pilnvērtīgā tā realizēšanā ir iesaistītas pašvaldības iestādes un speciālisti, kas koordinē un veic darbu ar jaunatni, kā arī, līdzdarbojas vietējie jaunieši un iedzīvotāji, izsakot savas idejas Apes novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta prioritātēm un uzdevumiem, kas ilgtermiņā tieši ietekmēs jauniešu ikdienu un viņu aktivitātes pašvaldībā. Apes novadā šis ir pirmais izstrādātais, pašvaldības līmeņa, jaunatnes lietu plānošanas dokuments, līdz ar to, tas ir būtisks pamats, uz kā būs jaunatnes jomas attīstību Apes novadā.

Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokuments 2019. - 2024. gadam ir izstrādāts divās daļās. Pirmā daļa sevī ietver esošās situācijas raksturojumu un analīzi Apes novada pašvaldībā darbā ar jaunatni. Otrā daļa sevī ietver jaunatnes politikas attīstības plānošanu, vīzijas un

prioritāro jomu noteikšanu, galvenā mērķa un uzdevumu definēšanu, rīcības plāna izstrādi turpmākajiem 6 gadiem, plānošanas dokumenta ilgtspēju un ieviešanu, kā arī, secinājumus un priekšlikumus.

Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta galvenais mērķis ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti Apes novadā visās prioritārajās jomās – jauniešu līdzdalības, sociālās iekļaušanas, izglītības un apmācības, nodarbinātības un uzņēmējdarbības, veselības un labklājības jomās.

Plānošanas dokumenta uzdevumi:

1. Izpētīt vispārējo situāciju jaunatnes jomā Apes novada pašvaldībā;
2. Noskaidrot jauniešu vajadzības, veicot jauniešu anketēšanu un forumus;
3. Izstrādāt rīcības plānu 2019. - 2024. gadam, ņemot vērā prioritārās jomas.

Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokuments 2019. - 2024. gadam ir izstrādāts saskaņā ar Latvijas Republikas Jaunatnes likumu, Latvijas Republikas Jaunatnes politikas pamatnostādņem 2015. - 2020. gadam un likumu "Par pašvaldībām".

JAUNATNES POLITIKAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA NEPIECIEŠAMĪBAS PAMATOJUMS

Latvijā pakāpeniski attīstās izpratne par jaunatnes politiku kā pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas politikas jomu. Jaunatnes politika ir mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību un iekļaušanos sabiedrībā. Jaunatnes politikas īstenošanu ietekmē daudzi aspekti, jo jauniešu dzīve ir saistīta ar lielāko daļu valsts politikas jomām, tāpēc tā ir izteikta starpnozaru politika.

Pašvaldības kompetenci Izglītības jomā nosaka Jaunatnes likums, kas paredz to, ka pašvaldības, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus.

Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokuments ir nepieciešams, lai:

- ◆ nodrošinātu plānveidīgu jaunatnes politikas realizāciju Apes novadā;
- ◆ mērķtiecīgi organizētu jaunatnes jautājumu risināšanu, sadarbojoties dažādām institūcijām;
- ◆ pamatotu līdzekļu nepieciešamību darbam ar jaunatni;
- ◆ ikviens jauniešis redzētu, kas un pēc kādiem principiem tiek darīts jaunatnes jomā Apes novadā;

Ir būtiski noteikt prioritātes jaunatnes politikas attīstībai novadā un, kā iepriekš minēts, nepieciešams noteikt mērķtiecīgas darbības, lai uzlabotu jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, atbalstot darbu ar jaunatni un nodrošinot jauniešiem vieglāku pāreju no bērna uz pieaugušā statusu, paredzot atbilstošas aktivitātes jaunieša personības attīstībai un attīstot pakalpojumus un aktivitātes, lai veicinātu jauniešu iekļaušanos sabiedrībā, darba tirgū un pāreju pieaugušā statusā.

Investējot bērnu un jaunatnes personības attīstībā pēc iespējas agrīnā vecumā, ilgtermiņā palielinās jauniešu potenciāls un konkurētspēja, kā arī, samazinās nepieciešamība izmantot resursus sociālo seku un negāciju likvidēšanai.

Dokumenta izstrādē jaunatnes jomas uzlabošanai Apes novadā turpmākajiem sešiem gadiem, tika izvēlētas piecas prioritārās jomas, pamatojoties uz valstī noteiktajām prioritārajām jomām, kas iekļautas Jaunatnes politikas pamatnostādnēs 2015. - 2020. gadam.

1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS UN ANALĪZE

1.1. Vispārējie rādītāji

Lai veiktu esošās situācijas izvērtējumu un analīzi jaunatnes jomā Apes novadā, nepieciešams iepazīties ar novada vispārējo informāciju, izpētīt iedzīvotāju skaita statistikas datus, jauniešu īpatsvaru, kā arī iepazīties ar novada iestāžu un struktūrvienību darbu un to piedāvājumu jauniešiem.

Apes novads izveidots 2009. gadā administratīvi teritoriālās reformas ietvaros, apvienojot piecas teritoriālā iedalījuma vienības – Apes pilsētu, Apes pagastu, Trapenes pagastu, Gaujienas pagastu un Virešu pagastu. Apes novada administratīvais centrs ir Apes pilsēta. Trapenes pagasta centrs atrodas 19,4 km attālumā no Apes pilsētas, Virešu pagasta centrs atrodas 24,3 km attālumā no Apes pilsētas, un Gaujienas pagasta centrs atrodas 25,5 km attālumā no Apes pilsētas. Novads atrodas Vidzemes plānošanas reģionā un pēc teritorijas lieluma aizņem 544,3 km² lielu platību.

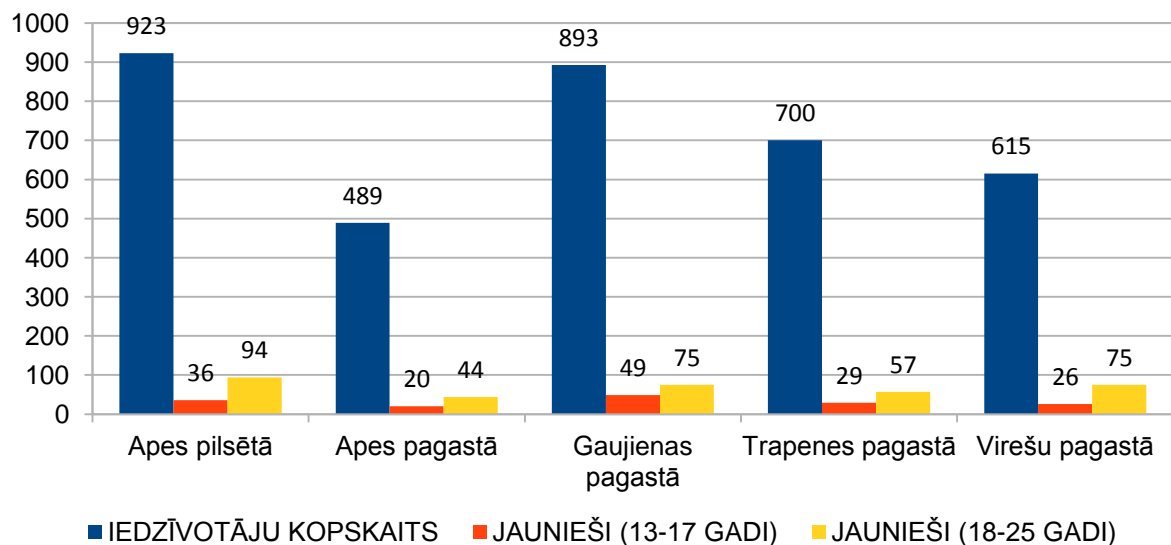
Apes novads atrodas Vidzemes reģiona ziemeļaustrumos, 177 km no Latvijas galvaspilsētas Rīgas. Apes novads robežojas ar Alūksnes, Gulbenes, Smiltenes un Valkas novadiem, kā arī Valgas un Veru apriņķiem Igaunijā. Novada teritoriju šķērso valsts nozīmes autoceļš A2 Rīga – Pleskava. "Apes novada teritorijas platība 2012.gadā ir 544,23 km², no kuriem lauksaimniecībā izmantojamā zeme ir 28,4% no kopējās novada teritorijas, meža zeme (tajā skaitā zeme zem purviem un krūmājiem) 65% no kopējās novada teritorijas, ūdens objektu zeme 2,5 %" [Apes novada attīstības programma 2014. - 2020. gadam]. Apes novads atrodas Gaujas upju baseina apgabalā. Lielākās ūdens krātuves novadā ir upe Gauja (452 km) un Garais ezers (19,2 ha). Apes novads pieder pie reģionālas nozīmes mežu zemju areāla un šī teritorija tiek dēvēta par "Vidzemes plaušām", tāpēc, ka Apes novadā mežu ir apmēram 2-3 reizes vairāk nekā minimāli vajadzīgs. Apes novadā atrodas trīspadsmit Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas „NATURA 2000”. Apes novadā atrodas 29 vietējās nozīmes kultūras pieminekļi un 33 valsts nozīmes kultūras pieminekļi. Apes novads ir īpašs derīgo izrakteņu iegūšanas ziņā, jo novadā dominē četrpadsmit dolomīta atradnes, divas māla atradnes, desmit smilts atradnes, smilts – grants, kvarca smilts un ģipšakmens atradnes.

Pēc Iedzīvotāju reģistra datiem no ZZ Dats programmas uz 01.01.2019. Apes novadā reģistrēti 3620 iedzīvotāji, no tiem 923 Apes pilsētā, 489 Apes pagastā, 700 Trapenes pagastā, 893 Gaujienas pagastā, 615 Virešu pagastā (skat. 1.attēlu). No kopējā iedzīvotāju skaita Apes novadā ir reģistrēti 505 jaunieši - 160 jaunieši vecumā no 13 – 17 gadiem un 345 jaunieši vecumā no 18 – 25 gadiem (skat. 1.attēlu), kas veido 14 % no kopējā Apes novada iedzīvotāju skaita.

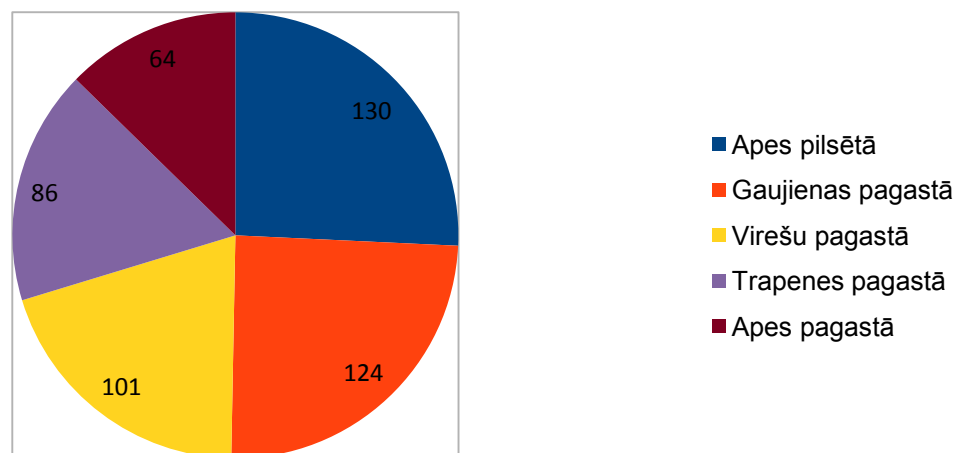
Apes pagastā dzīvo 194 jaunieši (vecumā no 13 – 25 gadiem), no tiem 130 jaunieši dzīvo Apes pilsētā. Salīdzinot pārējos pagastus, vislielākais jauniešu skaits (vecumā no 13 – 25 gadiem) ir Gaujienas pagastā – tur ir reģistrēti 124 jaunieši, bet vismazākais jauniešu skaits ir Trapenes pagastā – tur ir reģistrēti 86 jaunieši, savukārt, Virešu pagastā ir reģistrēti 101 jaunieši (vecumā no 13 – 25 gadiem) (skat. 2.attēlu.).

Iedzīvotāju un jauniešu skaits Apes novada pagastos 2019.gadā

1.attēls. Iedzīvotāju un jauniešu skaits Apes novada pagastos 2019.gadā

Jauniešu skaits Apes novadā 2019.gadā (vecumā no 13 līdz 25 gadiem)

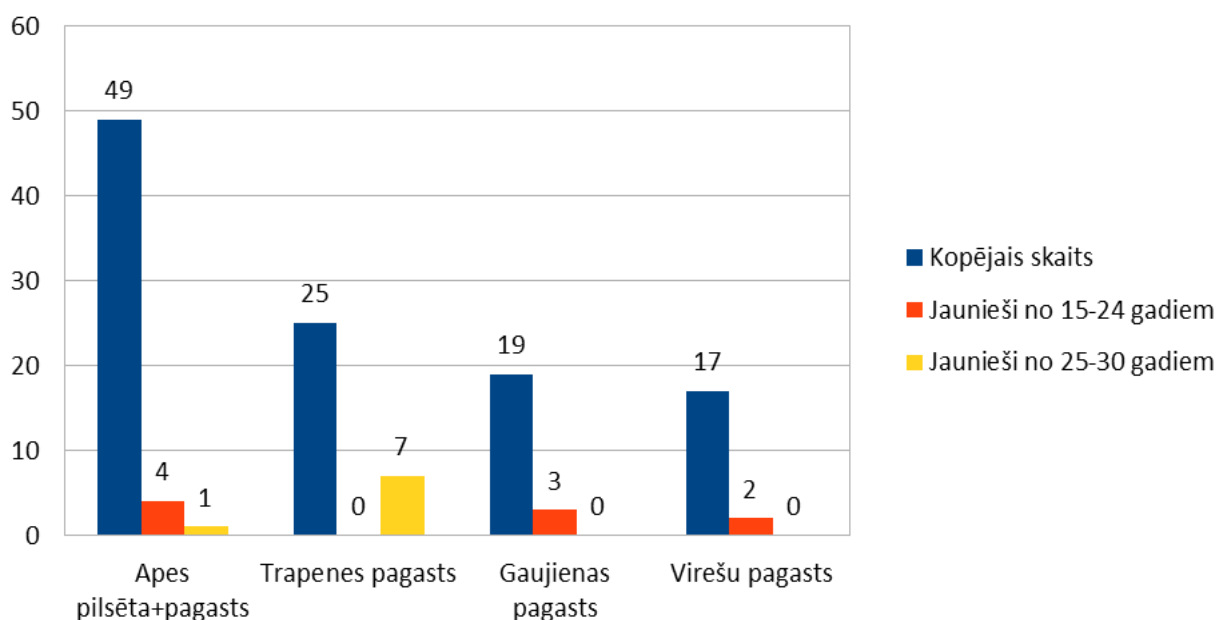

2.attēls. Jauniešu skaits Apes novadā 2019.gadā (vecumā no 13 – 25 gadiem)

Pēc Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) datu bāzē pieejamās informācijas uz 24.07.2018. Apes novadā ir reģistrēti 110 bezdarbnieki, kas veido 3% no kopējā Apes novada iedzīvotāju skaita. No tiem 9 jaunieši vecumā no 15 – 24 gadiem un 8 jaunieši vecumā no 25 – 30 gadiem. Apes pilsētā + Apes pagastā ir 49 bezdarbnieki, no tiem 4 jaunieši vecumā no 15 – 24 gadiem un 1 jaunietis vecumā no 25 - 30 gadiem. Virešu pagastā ir 17 bezdarbnieki, no tiem 2 jaunieši vecumā no 15 - 24 gadiem. Gaujienas pagastā ir 19 bezdarbnieki, no tiem 3 jaunieši vecumā no 15 - 24 gadiem. Trapenes pagastā ir 25 bezdarbnieki, no tiem 7 jaunieši vecumā no 25 - 30 gadiem (skat. 3.attēlu).

Bezdarbnieku skaits Apes novada pagastos 2018.gadā

3.attēls. Bezdarbnieku skaits Apes novada pagastos 2018. gadā

1.1.1. Izglītība

Apes novadā darbojas 6 izglītības iestādes ar kopējo izglītojamo skaitu 527 .

Par pirmsskolas izglītības iestādēm. Apes novadā ir viena pirmsskolas izglītības iestāde "Vāverīte", kas atrodas Apes pilsētā un 2018. gada 31. maijā PII "Vāverīte" tiek izglītoti 64 bērni. Vēl Apes novadā ir pirmsskolas izglītības grupas, kuras darbojas vispārizglītojošajās skolās. Gaujienas internātpamatskolā tiek izglītoti 20 bērni, Ojāra Vācieša Gaujienas pamatskolā tiek izglītoti 45 bērni. Trapenes sākumskolā tiek izglītoti 28 bērni un Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolā tiek izglītoti 33 bērni.

Par vispārizglītošajām skolām. Apes novadā ir 3 vispārizglītojošās skolas un 1 speciālā skola. Trapenes pagastā ir viena vispārizglītojošā skola - Trapenes sākumskola, kurā tiek izglītoti 34 bērni. Gaujienas pagastā ir viena vispārizglītojošā skola – Ojāra Vācieša Gaujienas pamatskola, kurā tiek izglītoti 66 bērni, un viena speciālā skola – Gaujienas internātpamatskola, kurā tiek izglītoti 72 bērni. Apes pagastā ir viena vispārizglītojošā skola, kas atrodas Apes pilsētā – Dāvja Ozoliņa Apes vidusskola, kurā tiek izglītoti 148 bērni, bet pie Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas pieder arī vidusskolas programmas realizācijas vieta Vidagā, kas atrodas Virešu pagastā, tajā tiek izglītoti 17 bērni no 1. līdz 6. klasei (ieskaitot). Dati par izglītojamo skaitu ir ņemti no Valsts izglītības informācijas sistēmas 08.01.2019.

Par profesionālās izglītības iestādēm. Apes novadā nav nevienas profesionālās izglītības iestādes, bet ir profesionālās ievirzes izglītības iestāde – Gaujienas mūzikas un mākslas skola, kurā tiek izglītots 61 audzēknis, kā arī, Alūksnes mūzikas skolas Apes mācību punkts, kurā tiek izglītoti 49 audzēkņi, un Alūksnes pilsētas bērnu un jaunatnes sporta skolas treniņu grupa Apē.

1.1.2. Nevalstiskās organizācijas

Apes novada pašvaldībā ir reģistrētas un nodibinātas, Apes novada pašvaldībai zināmas, 29 biedrības, tajā skaitā 4 biedrības ar sabiedriskā labuma organizācijas statusu un 2 nodibinājumi, tajā skaitā 1 nodibinājums ar sabiedriskā labuma organizācijas statusu. No visām 29 biedrībām trīs biedrības ir jaunatnes nevalstiskās organizācijas:

- **Apes Jauniešu klubs "Slīdes"**. Nodibināts 2005. gada jūlijā. Ir izveidota stabila partnerība gan starptautiskā (Rouge Noorteklubi), gan reģionālā mērogā (Alūksne, Gulbene, Balvi).
- **Gaujienas jauniešu biedrība "Gaujas Dzirksts"**. Nodibināta 2015. gada 17. aprīlī.
- **Biedrība "Jaunieši Trapenē"**. Nodibināta 2018. gada 20. augustā.

Apes novada pašvaldība, iespēju robežās, sadarbojas ar visām biedrībām, izvērtējot ieguldījumu sabiedrības labā, līdzfinansē biedrību un nodibinājumu ieceres un realizējamus projektus, tādējādi, ir pretimnākoša jauniešu iniciatīvām un atbalsta jauniešu nevalstisko organizāciju aktivitātes. Pēdējo 10 gadu laikā, sadarbojoties Apes novada pašvaldībai un AJK "Slīdes", pašvaldībā ir realizēti jau 24 projekti, tajā skaitā, Bērnu un ģimenes lietu ministrijas projekts, Alūksnes un Apes novada fonda projekti, programmas "Jaunatne darbībā" projekti un Lauku Partnerības projekti. Ir apgūts arī Nīderlandes fonda (Oranjē) finansējums. Visas, iepriekš minētās, jaunatnes nevalstiskās organizācijas Apes novada pašvaldībā darbojas kā organizatori dažādu pasākumu organizēšanā jauniešiem, gan Apes pilsētas, gan Apes novada pagastu teritorijās.

Tomēr ir svarīgi atzīmēt arī citu NVO ieguldījumu jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām, piemēram, Hokeja klubs "Ape" jauniešiem nodrošina galda un sporta spēles; Motoklubs "Ape" jauniešiem nodrošina brīvprātīgo pieredzi; Apes attīstības atbalsta klubs ir realizējis daudzus projektus D.Ozoliņa Apes vidusskolā, kā arī, piedāvā jauniešiem gan mācīties, gan strādāt, kā arī, Alūksnes un Apes novada fondi popularizē, veicina un attīsta Apes novadā labdarību un brīvprātīgo darbu.

1.1.3. Darbs ar jaunatni

Visā Apes novada pašvaldības teritorijā darbu ar jaunatni plāno, veic un koordinē Apes novada pašvaldības iestādes un struktūrvienības, kuru darbs ir saistīts ar jauniešiem, kā arī, Apes novada domes Teritorijas attīstības nodaļas jaunatnes lietu speciāliste, kura 2018. gada 11. oktobrī ieguvusi apliecību par "Jaunatnes lietu speciālistu apmācības" programmas apgūšanu 80 stundu apjomā (IZM organizētās mācībās). Jaunatnes lietu speciāliste strādā Teritorijas attīstības nodaļas vadītāja, vadītāja vietnieka, Apes novada domes izpilddirektora, priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka pakļautībā un atbilstoši jaunatnes lietu speciālista profesijas standartā iekļautajam pienākumu un uzdevumu aprakstam. Jaunatnes lietu speciālistam regulāri tiek nodrošināta dalība apmācībās, informatīvos semināros, tālākizglītības un neformālās izglītības pasākumos par jaunatnes politikas jautājumiem.

Apes novada pašvaldībā tiek veiktas arī citas darbības, kas nodrošina efektīvu institucionālo sistēmu darbā ar jaunatni. Tiek īstenoti dažādi projekti, kas palīdz jauniešiem izglītot sevi, viens no piemēriem ir projekts "PROTI un DARI!", caur kuru, Apes novada jaunieši jau ir ieguvuši bezmaksas izglītību un arī darbojas iegūtās izglītības jomā.

Darba ar jaunatni organizēšanas jautājumi kā sadaļa iekļauta pašvaldības attīstības programmā, dokumenta "Apes novada attīstības programma 2014.-2020.gadam" sadaļā, kas atbilst jaunatnes valsts politikas plānošanas dokumentu mērķiem un uzdevumiem. Tematiskie virzieni: Multifunkcionāla jauniešu centra izveide; Ilgtspējīga vietējo dabas resursu un kultūras mantojuma izmantošana uzņēmējdarbības attīstībā; Jauniešu biznesa plānu konkursu organizēšana komercdarbības uzsākšanai Apes novadā; Darbs ar jauniešu piesaisti; Sporta un izglītojošas nometnes bērniem un jauniešiem; projekts: "PROTI un DARI!".

Apes novada jauniešiem pašvaldība nodrošina bezmaksas transportu izglītojamajiem no dzīvesvietas līdz izglītības iestādei. Divas reizes mēnesī jauniešiem, kuri mācās citu novadu izglītības iestādēs, pašvaldība sedz 50% braukšanas maksu līdz izglītības iestādei un atpakaļ. Vidēji mēnesī tam tiek izlietoti 750 eiro. Pašvaldība jauniešiem nodrošina arī bezmaksas ieeju atsevišķos

kultūras pasākumos, piemēram, kino seansos, bērnu svētkos, un citos kultūras pasākumos.

Apes novada pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu bērnu un jauniešu nekomerciālo nometņu organizēšanai, arī jauniešiem ar mazākām iespējām. Pašvaldība atbalsta nometņu organizēšanu atbilstoši organizatoru pieteikumiem. Izglītības iestādes un NVO startē dažādos projektos, lai piesaistītu finansējumu vasaras nometņu organizēšanai. Vēl tiek organizētas dienas nometnes bērniem no sociālā riska ģimenēm un Jaunsargu nometnes. 2018.gadā Apes novada pašvaldība finansiāli atbalstīja divas nometnes Gaujienā: nometni "Vītolēni" un nometni "Sporta un atpūtas nometne"; un divas nometnes Virešu pagastā, Vidagā: nometni "Gribu un varu dzīvot zaļi" un nometni "Jauno pētnieku nometne".

Darba ar jaunatni īstenošanai, Apes novada pašvaldība, piesaista līdzekļus arī no valsts institūcijām, piedaloties dažādos projektu konkursos, kurus izsludina - IZM, Kultūrkapitāla fonds, Latvijas Pašvaldību savienība u.c. institūcijas. Apes novada pašvaldība piesaista arī Eiropas Savienības finansējumu, ko piedāvā: Jauniešu garantija "PROTI un DARI!"; Eiropas Sociālā fonda finansējums, kā arī, "Erasmus +", "Nordplus JUNIOR", "LEADER", "EST-LAT" un "EST-LAT-RUS" programmas.

Darbā ar jaunatni Apes novada pašvaldībā:

- ✦ nav izveidota jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, nedz cits mehānisms darbā ar jaunatni iesaistīto personu sadarbībai;
- ✦ nav izveidoti jaunatnes iniciatīvu centri.

1.1.4. Jauniešu informētība

Apes novada jauniešiem tiek nodrošināta informācija būtiskākajās jaunatnes informācijas jomās, izmantojot septiņus dažādus informācijas nodošanas līdzekļus.

Informatīvais izdevums "Apes novada ziņas" - iznāk reizi mēnesī, un tajā tiek publicēta jauniešiem aktuāla informācija par pasākumiem u.c. aktualitātēm novadā.

Afišas - tiek veidotas, drukātas un publicētas pēc vajadzības pie afišu dēļiem visā novada teritorijā, par jauniešu pasākumiem un visām citām aktualitātēm, kas skar jauniešus novadā.

Mājas lapa www.apesnovads.lv - tiek publicēta aktuālā informācija jaunatnes jomā – par projektiem, konkursiem, pasākumiem, sportu u.c. pasākumiem un rezultātiem, kas notiek novadā un skar jauniešus.

Sociālais tīkls www.facebook.com - ir izveidota lapa "Apes novada jaunieši" un tajā, katru mēnesi, jauniešiem tiek publicēta informācija par visām aktualitātēm un iespējām gan pašvaldībā, gan citos Latvijas novados, gan Eiropā.

Sociālais tīkls www.facebook.com - ir izveidota grupa "Apes novada jaunieši group" ar mērķi informēt tikai un vienīgi grupā uzaicinātos Apes novada pašvaldības reģistrētos jauniešus, arī veicinot atgriezenisko saiti, jo jauniešiem ir iespēja izteikt savu viedokli, rakstot komentārus.

Sociālā vietne "WhatsApp" - ir izveidotas četras "WhatsApp" grupas, katram Apes novada pagastam viena grupa, grupā ir uzaicināti visi konkrētā pagasta jaunieši, kuri ir devuši savu piekrišanu šādā veidā tikt informēti. Izmantojot šīs grupas ir iespējams gan nosūtīt jauniešiem informāciju, zinot, ka jaunietis to tiešām izlasīs, gan saņemt tūlītēju atbildi no katra jaunieša, gan veidot tūlītējas diskusijas, jo informācija tiek nosūtīta uz jauniešu mobilajiem telefoniem.

Informācijas punkti – Apes, Trapenes, Gaujienas un Virešu pagastos ir izveidoti jauniešu informācijas punkti, kur jaunietim ir iespējams satīties klātienē ar novada jaunatnes lietu speciālistu, konkrētā darba laikā, un uzzināt visu aktuālo informāciju, kas uz jauniešu attiecas un var būt noderīga.

Pēc nepieciešamības tiek organizētas arī jauniešiem informatīvās sanāksmes un forumi, kad jaunieši tiek saaicināti kopā vienā laikā un telpā, kur tiek informēti un iepazīstināti ar aktuālo informāciju pašvaldībā, kā arī, tiek noskaidrots jauniešu viedoklis, tādējādi, veidojot komunikāciju un atgriezenisko saiti.

Jauniešiem Apes novada pašvaldības visu pagastu Bibliotēkās un Tautas namos, Tūrisma informācijas centros un novada izglītības iestādēs, ir pieejami bezmaksas interneta sabiedriskie pieslēguma punkti.

Jauniešu informētībā Apes novada pašvaldībā:

- ✘ neīsteno aptaujas un pētījumus, lai apkopotu un iegūtu informāciju par jauniešiem pašvaldībā un darbu ar jaunatni;
- ✘ nav izstrādāts konsultatīvais mehānisms, nosakot kur un kādā gadījumā jaunietim ir iespēja saņemt nepieciešamo informāciju, konsultācijas un palīdzību;
- ✘ nav izveidota sadaļa jauniešiem pašvaldības portālā (www.apesnovads.lv / jaunatne), kur ietverta aktuālā informācija par pašvaldības darbu ar jaunatni;
- ✘ nav izveidota darbā ar jaunatni iesaistīto personu elektroniskā ziņu lapa;
- ✘ pašvaldības gada pārskatos nav atsevišķi izveidota sadaļa informācijai par darbu ar jaunatni un jaunatnes politikas attīstību.

1.1.5. Jauniešu līdzdalība

Pašvaldība, nodrošinot jauniešu līdzdalību un iniciatīvu īstenošanas iespējas, veicina jauniešu izaugsmi, antisociālo uzvedību, pašvaldības attīstību, ņemot vērā, ka jaunieši bieži vien nāk klajā ar inovatīviem un radošiem risinājumiem dažādām problēmām.

Apes novada skolās aktīvi darbojas skolēnu pašpārvaldes, kuru galvenais uzdevums ir aktivitāšu plānošana un aktīva skolēnu iesaistīšana ārpus mācību aktivitātēs. Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas skolēnu pašpārvaldē darbojas 13 skolēni. Ojāra Vācieša Gaujienas pamatskolas skolēnu pašpārvaldē darbojas 11 skolēni un Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas mācību programmas realizācijas vietā Vidagā, skolēnu pašpārvaldē darbojas 9 skolēni.

Līdz šim ir īstenots viens jauniešu konsultāciju pasākums, kurā piedalījās Apes novada pašvaldības deputāti un diskutēja ar jauniešiem par darbu ar jaunatni jautājumiem, lai atrastu iespējamo problēmu risinājumu. Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas skolēnu pašpārvalde, 06.12.2017. uzaicināja Apes novada domes priekšsēdētāju Jāni Libertu, kuram pievienojās Apes novada domes priekšsēdētāja vietniece, skolas direktore Dina Meistere, Apes novada domes personāla speciāliste, sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Ērmāne, lai diskutētu par to, ka jauniešiem nav sadarbības ar novada pašvaldību, sarunu ceļā visi nonāca pie slēdziena, ka visi jautājumi ir risināmi un meklējamas atbildes – vienam ar otru sarunājoties un runājot. Arī jaunatnes lietu speciālistam, viens no darba pienākumiem ir informēt deputātus par darbu ar jaunatni jautājumiem, un ja ir nepieciešamība, tad diskusijās tiek iesaistīti arī jaunieši.

Apes novada pašvaldība organizē godināšanas pasākumus savas teritorijas aktīvākajiem iedzīvotājiem, tajā skaitā arī jauniešiem. No 2011.gada līdz 2018.gadam 6 Apes novada jaunieši ir saņēmusi balvu godināšanas sarīkojumā “Apes novada Gada cilvēks”.

Apes novada pašvaldība veicina un atbalsta jauniešu pieredzes apmaiņas aktivitātes jaunatnes politikas jomā. Novada jaunieši brauc pieredzes apmaiņas braucienos gan vietējā mērogā, piemēram, uz sava novada pagastu skolām, jauniešu klubiem un biedrībām, gan reģionālā mērogā, piemēram, uz dažādu semināru apmeklēšanas un starpnovadu tikšanās pasākumiem, gan nacionālā, gan arī starptautiskā mērogā, kad jaunieši dodas uz ārzemēm pieredzes apmaiņas braucienos, piemēram, Igaunija, Polija, Portugāle u.c. valstis, kur ir ceļojuši jaunieši novada skolu projektu ietvaros. Pasākumu skaits ir atkarīgs no piedāvājuma - ja ir piedāvājums, tad tiek organizēts pasākums. Gada laikā tiek organizētas vismaz 5 šādas pieredzes apmaiņas aktivitātes.

Kā jau tika minēts NVO sadaļā Nr. 1.1.2. – Apes novada pašvaldība īsteno projektus sadarbībā ar jaunatnes organizācijām. Apes jauniešu klubam “Slīdes” sadarbojoties ar pašvaldību, ir īstenoti 24 projekti.

Jauniešu līdzdalībā Apes novada pašvaldībā:

- ✘ netiek veikti pasākumi jaunatnes organizāciju un jauniešu iniciatīvu grupu veidošanās sekmēšanai;
- ✘ jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām, netiek nodrošināta iespēja iesaistīties jaunatnes politikas un jauniešu dzīvi ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas;
- ✘ netiek organizēti ikgadēji forumi vai jaunatnes nedēļas, iesaistot novada jaunatnes organizācijas vai jauniešu iniciatīvu grupas;
- ✘ jaunatnes organizāciju pārstāvji nav iekļauti komisiju un darba grupu sastāvā, kur tiek izskatīti jaunatnes politiku ietekmējoši jautājumi.

1.1.6. Jauniešu brīvais laiks

Lai nākotnē jaunieši varētu veiksmīgi iekļauties darba tirgū, veidot ģimenes, kļūt par pilnvērtīgiem un aktīviem pilsoniskās sabiedrības locekļiem, jauniešiem ir svarīgi attīstīt savas iemaņas un prasmes, iesaistoties dažādās sava brīvā laika aktivitātēs. Katrs jauniešs izvēlas pats, kā pavadīt savu brīvo laiku, bet pašvaldība var piedāvāt jauniešiem pēc iespējas lielāku izvēli.

Kā jau iepriekš tika minēts, viena no Apes novada pašvaldības brīvā laika piedāvāšanas iespējām jauniešiem ir dažādu nometņu organizēšana. Pašvaldībai dažādu projektu ietvaros ir iespēja piedalīties nometnēs bērniem, jauniešiem arī no trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm, kā arī bērniem invalīdiem. 2018.gadā Apes novadā notika trīs bezmaksas nometnes: 2 Virešu pagastā un 1 Gaujienas pagastā, tādējādi, dodot iespēju piedalīties arī jauniešiem ar mazākām iespējām. Bērnu invalīdu nometne, ko organizē Latvijas bērnu fonds. Vēl Apes evaņģēliski luteriskā draudze organizē katru gadu 3 dienu nometni par nelielu ziedojumu.

Apes novada pašvaldība atbalsta izglītojošu pasākumu un semināru organizēšanu jauniešiem, īpaši, ja jauniešs pats nāk ar savu iniciatīvu, tad ir iespēja, kopā ar jaunatnes lietu speciālisti to organizēt, attīstot komunikācijas prasmes un gūstot pieredzi.

Apes novada pašvaldība atbalsta jauniešu brīvprātīgo darbu, nodrošinot jauniešiem brīvprātīgā darba iespējas novadā. Pašvaldība ir atvērta ikvienam brīvprātīgajam, kurš iesaistās novada svētku organizēšanā, piemēram, Apes pilsētas svētku organizēšanā, vai Upju festivāla veidošanā, arī nometnes "Vītolēni" organizēšanā. Piedalās Eiropas Solidaritātes korpusa projektos, lai brīvprātīgajiem jauniešiem nodrošinātu darbu jaunieša dzīves vietā. Pašvaldība atbalsta brīvprātīgā darba organizētājus, nodrošinot darba vietas brīvprātīgajiem un atbalstot izglītojošu semināru apmeklēšanu.

Apes novada pašvaldība iesaista jauniešus sabiedriski lietderīgā darbā un kopējās iedzīvotāju iniciatīvās, piemēram, ikgadējās “Lielās Talkas” darbos, jo 2018.gadā piedalījās, apmēram 300, dažādu vecumposmu Apes novada iedzīvotāji, kuri čakli strādāja visa novada teritorijā. Pēc nepieciešamības, pašvaldība organizē vēl kādu sabiedriski lietderīgu darbu, pa visu novadu, vai konkrētā novada pagastā, brīvprātīgi iesaistot gan jauniešus, gan pārējos iedzīvotājus.

Apes novada pašvaldība jauniešiem nodrošina interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmu pieejamību, kā arī, iesaistīšanos novada un valsts mēroga pasākumos. Nodrošina divos veidos: interešu izglītības programmas skolās un interešu izglītība projektu ietvaros. Ir iespēja mācīties profesionālās izglītības iestādē Gaujienas mūzikas un mākslas skolā, Alūksnes mūzikas skolas Apes mācību punktā un Alūksnes sporta skolas grupā Apes vidusskolas sporta centrā. Praktiski visi transporta izdevumi tiek finansēti no pašvaldības budžeta, lai jaunieši varētu piedalīties novada un valsts mēroga interešu izglītības vai profesionālās ievirzes izglītības pasākumos.

Apes novada pašvaldībā jauniešiem ir daudz dažādu brīvā laika pavadīšanas iespēju, īpaši fizisko aktivitāšu cienītājiem, jo pašvaldība novada jauniešu brīvā laika pavadīšanai organizē 21 sporta aktivitāti un 12 sporta pulciņus ar kopējo 177 dalībnieku skaitu. Kā arī visa Apes novada teritorijā ir ierīkota un uzturēta 51 publiski pieejama vieta fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai. Vēl, jauniešu brīvā laika pavadīšanai, pašvaldība organizē un piedāvā dažādus bezmaksas kultūras pasākumus un aktivitātes, nodrošinot saturisko pulciņu un iniciatīvu grupu darbību, vismaz 10 aktivitātēs ar kopējo 137 dalībnieku skaitu.

Jauniešiem Apes pilsētā ir pieejamas Apes Tautas nama telpas “Radošo ideju centrā” un jauniešiem Virešu pagastā ir pieejamas Vidagas skolas telpas “Burziņā”, kurās regulāri tiek organizēti dažādi pasākumi jauniešiem brīvā laika pavadīšanai, izglītojošu un radošu nodarbību īstenošanai ar pasākuma vadītājiem un pat ar iespēju gatavot ēdienu.

Apes novada pašvaldība ir reģistrējusies ECAS sistēmā, kas ļauj darboties ar Mobility tool un iesniegt Erasmus + programmas projektus, kā arī Eiropas Solidaritātes korpusā.

Jauniešu brīvajā laikā Apes novada pašvaldībā:

- * Gaujienas un Trapenes pagasta jauniešiem nav atbilstošu telpu un inventāra brīvā laika pavadīšanas iespējām, izglītojošajām un radošajām nodarbībām, kā arī citiem, dažādiem pasākumiem.

1.1.7. Jauniešu sociālā aizsardzība

Pašvaldībā darbojas Apes novada Sociālais dienests ar četriem sociālajiem darbiniekiem, kuri

veic darbu ar iedzīvotājiem visa novada teritorijā.

Apes novada pašvaldībā ir izveidota atbalsta sistēma gan jaunajām ģimenēm, gan jauniešiem, gan jebkuram iedzīvotājam krīzes situācijās, kas ir uguns nelaimes, plūdi, atgriešanās no ieslodzījuma vietas utt., vai arī strīdi un vardarbība, kas jau risināmi savādāk. Krīzes situācijā, Apes novada iedzīvotājiem ir pieejama krīzes istaba, kas ir ierīkota katrā novada pagastā. Tad atkarīgi no krīzes situācijas rakstura, individuāli tiek sniegta palīdzība, tai skaitā, ja nepieciešams arī krīzes centros. Ja ir nepieciešams, tad tiek risināti arī transporta jautājumi. Katrai krīzes situācijai tiek izmantota individuāla pieeja.

Apes novada pašvaldība apzina riskus, kas ietekmē jauniešu un citu Apes novada iedzīvotāju sociālo drošību. Sociālais dienests, risinot sociālos gadījumus, apzina visus riskus, kas saistīti ar klientu. Ja ir vērojami, ka parādās vienādi riski vairākiem klientiem, tai skaitā jauniešiem, tiek informētas institūcijas, kas atbild par atbilstošo jomu (nelegālā alkohola, cigarešu tirdzniecība; svešu personu parādīšanās novada teritorijā ar apšaubāmu nodarbošanos utt.).

Apes novada pašvaldība sniedz sociālos pakalpojumus un pabalstus jauniešiem, kas ir papildus likumos un Ministru kabineta noteikumos noteiktajām obligātajām prasībām, kas ir atkarīgs no pieprasījuma, piedāvājuma vai nepieciešamības. Tās ir jau iepriekš minētās nometnes, piemēram, 2017.gadā Apes novada dome apmaksāja nometni 7 bērniem/jauniešiem krīzes programmas sērojošiem bērniem ietvaros, un citi pasākumi, kas nav paredzami.

Dažas Apes novada pašvaldības iestādes ir pieejamas jauniešiem un citiem novada iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem, piemēram, publiskā interneta pieejas vietas, Sociālā māja un Sociālais dienests, tomēr pilnīgi visas pašvaldības iestādes nav pielāgotas personām ar kustību traucējumiem.

Pašvaldības īsteno pasākumu kopumu jauniešu sociālās atstumtības mazināšanai, piemēram, atbalsta organizācijas, kas veicina sociālās atstumtības mazināšanos. Īpaša programma nav izstrādāta, bet jaunieši var piedalīties Jauniešu kluba “Slīdes”, Gaujienas jauniešu biedrības “Gaujas Dzirksts” un biedrības “Jaunieši Trapenē” darbībā, kā arī, katrā pagastā ir daudz aktivitāšu, kur var piedalīties - Tautas namos, skolās, dažādās projektu aktivitātēs.

Apes novada pašvaldība jauniešiem un citiem novada iedzīvotājiem nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Dienas centru un patversmju pakalpojumi vajadzības gadījumā tiek pirkti, bet līdz šim nav bijis pieprasījums. Jauniešiem līdz 18 gadiem krīzes situācijā ir iespēja izmantot BSAC “Gaujiena”, pēc 18 gadiem, ja ir veselības problēmas, kas saistītas ar sociālo aprūpi var saņemt SAC “Trapene”. Īslaicīgi, līdz 3 mēnešiem, var izmantot krīzes istabu. Ja nepieciešams, tiek nodrošināts pakalpojums “aprūpe mājās”. Sociālais dienests sniedz sociālā darba pakalpojumu.

Apes novadā tiek veicināta dzimstības uzlabošanās, materiāli atbalstot jaunos vecākus, izmaksājot 100,00 EUR apmērā lielu vienreizēju bērna piedzimšanas pabalstu. Piešķirot pabalstus ēdināšanas pakalpojumiem, pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs izglītojamajiem trūcīgajiem bērniem un jauniešiem, vecumā līdz 24 gadiem. Bērniem, no piecu gadu vecuma daļēji sedz pusdienu ēdināšanas izdevumus Apes novada vispārējās izglītības iestādēs. Ik gadu - Apes pilsētas svētku pasākuma laikā tiek sveikti Apes novadā pēdējā gada laikā jaundzimušie bērniņi un viņu vecāki. Pasniegtas dāvanu kartes, suvenīrs- aromātiskais spilventiņš un domes priekšsēdētāja apsveikums. Latvijas 100. dzimšanas dienas gadā dzimušajiem novada bērniņiem tiek pasniegts dāvanu komplektiņš ar medaļas tipa vērdiņu ar ozola attēlu, ozolkoka kastītē ar apsveikumu simtgades bērniņam.

Jauniešu sociālajā aizsardzībā Apes novada pašvaldībā:

* netiek sniegts atbalsts jauniešiem un viņu izveidotajām jaunajām ģimenēm mājojļa iegādes jautājumos.

1.1.8. Sabiedriskā kārtība un drošība

Apes novada pašvaldībā par sabiedrisko kārtību un drošību gādā Smiltenes novada pašvaldības policija, veicot regulārus reidus pašvaldības teritorijā.

Apes novada pašvaldībā tiek īstenotas dažādas aktivitātes jauniešu vardarbības mazināšanai. ESF projekta “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Apes novadā” laikā tiks īstenota projekta aktivitāte Nīrgāšanās profilakse un saliedēšanās pasākumu cikls/nodarbības skolas vidē. Aktivitātes ietvaros visās Apes novada skolās 1.-9. klašu skolēniem tiks organizēts pasākumu cikls, kas sevī ietvers tēmas par emocionālās vardarbības mazināšanu vienaudžu vidū, praktiskās nodarbības skolas/klases psiho emocionālā klimata uzlabošanai. Katru gadu katrā skolā plānota 1 nodarbība (lekciju cikls) dažādām vecuma grupām. Ir notikušas pirmās lekcijas no 2018. gada janvāra līdz maijam un tās turpinās notikt visās novada skolās – no 2018.gada septembra līdz decembrim, kā arī, 2019. gadā no janvāra līdz maijam.

Apes novada pašvaldībā netiek organizēta apmācība „Sabiedrības drošības pamati”, fakultatīvo nodarbību ietvaros, savukārt, pašvaldības izglītības iestādēs regulāri tiek organizētas drošības dienas ar dažādu profesiju speciālistiem – VUGD, pašvaldības policiju, nepilngadīgo lietu inspektoriem u.c. speciālistiem. Visi ar drošību saistītie temati regulāri tiek integrēti mācību priekšmetu stundās, īpaši sociālajās zinībās, pat evakuācijas plāna īstenošana.

1.1.9. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība

Lai jaunieši varētu iegūt nepieciešamo pieredzi un prasmes, kas nodrošinās nākotnes iespējas un integrāciju darba tirgū, Apes novada pašvaldībai ir jānodrošina novada jauniešiem nodarbinātības iespējas un apstākļi, kā arī, pašvaldības spēja piesaistīt jauniešus vietējā darba tirgum veicina pašvaldības ekonomisko un sociālo rādītāju uzlabošanu.

Apes novada pašvaldība, sadarbojoties ar Nodarbinātības valsts aģentūru, nodrošina vasaras darbu iespējas jauniešiem. 2017.gadā NVA pasākumā „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” tika nodrošinātas darba vietas 7 jauniešiem, savukārt, 2018. gadā 6 jauniešiem. Jaunieši strādāja Apes novada domes iestādēs jūlija un augusta mēnešos.

Apes novada pašvaldība nodrošina prakses vietu jauniešiem pašvaldībā, kā arī vietējos uzņēmumos. Jaunajiem uzņēmējiem Apes novada pašvaldība sniedz nemateriālu atbalstu. Novadā darbojas viens uzņēmējdarbības speciālists, kas sniedz konsultācijas, palīdz veidot atpazīstamības zīmes, informāciju, reklāmu un vizītkartes.

Apes novada pašvaldībā tiek veicināta skolēnu iesaistīšanās skolēnu mācību firmu aktivitāšu programmā, kā arī tiek atbalstīta skolēnu mācību firmu darbība. Novada skolas iesaistās biznesa izglītības biedrības Junior Achievement – Young Enterprise Latvija veidotās aktivitātēs, kā arī, Erasmus+ programmas projekta “Entrepreneurial Schools in Europe” ietvaros tiek veidoti starptautiski mācību uzņēmumi.

Apes novada pašvaldība līdzdarbojas skolēnu „Ēnu dienu” pasākumos, nodrošinot apmeklējamās darba vietas. Ēnu dienas laikā skolēni apmeklē kādu darba vietu un 4-6 stundu garumā vēro interesējošās profesijas pārstāvja darba ikdienu. Ņemot vērā to, ka Ēnu diena ir karjeras izglītības pasākums, kas tiek organizēts 1.-12. klašu skolēniem ar mērķi iepazīstināt skolēnus ar dažādu profesiju un nozaru prasībām, lai palīdzētu jauniešiem izvēlēties profesiju un atbilstoši sagatavoties darba tirgum, Apes novada pašvaldībā Ēnu dienu organizē novada skolas.

Lai veicinātu jauniešu nodarbinātību un komercdarbību Apes novadā, pašvaldībā tiek organizēti pasākumi un aktivitātes jauniešiem, vairāk kā brīvprātīgais darbs un dažādas personīgās iniciatīvas. Skolas un nevalstiskās organizācijas organizē dažādas aktivitātes, piemēram, a/s Swedbank programmas “Dzīvei gatavs” stundas vidusskolēniem, tikšanos ar uzņēmējiem, karjeras dienas, mācību ekskursijas, klašu, sociālo zinību un ekonomikas stundās skolēniem tiek sniegta vispusīga informācija par nodarbinātību novadā. Caur Igaunijas - Latvijas pārrobežu projektu aktivitātēm COOP LOCAL pašvaldībā tiek organizēti dažādi informatīvie pasākumi par esošo un potenciālo komersantu iespējām attīstīt komercdarbību.

Līdz 2020. gada decembrim Apes novada jauniešiem tiek piedāvātas projekta “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” iespējas, kas apmaksā karjeras konsultanta darbu (0,36 likmes) un piešķir 8,50 EUR gadā uz vienu izglītojamo karjeras pasākumiem, kas tiek īstenoti saskaņā ar plānu. Šobrīd iesaistīti 249 izglītojamie no Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas, Ojāra Vācieša Gaujienas pamatskolas un Trapenes sākumskolas. Finansējuma apmērs katru gadu mainās un ir atkarīgs no izglītojamo skaita iestādēs.

1.1.10. Jauniešu veselība un veselīgs dzīvesveids

Lai sekmētu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu ir jāveic būtiski pasākumi jauniešu veselīga dzīvesveida veicināšanā, reproduktīvās veselības uzlabošanā un jauniešiem draudzīgas veselības aprūpes nodrošināšanā.

Apes novada pašvaldība atbalsta veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus Apes novadā. Laika periodā no 2017. gada jūlija līdz 2019. gada 31. decembrim Apes novadā tiek īstenots ESF projekts “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Apes novadā”, kura ietvaros - pašvaldība veicina jauniešu iesaistīšanos veselības izglītības programmā „vienaudžu izglītība”; Pašvaldībā tiek organizētas dažādas kampaņas un konkursi saistībā ar veselīga dzīvesveida tematiku un īstenoti tematiskie veselības dienas pasākumi, piemēram, Starptautiskā AIDS diena, Astmas diena, Diabēta diena u.c.; Pašvaldībā tiks sniegtas bezmaksas publiskas psihologa, narkologa lekcijas/konsultācijas bērniem, jauniešiem, vecākiem un sociālā riska grupās esošiem iedzīvotājiem, lai mazinātu atkarības risku veidošanos, tā sekām un iespējām tās pārtraukt; Atbilstoši Pasaules Veselības organizācijas ieteikumiem, pašvaldībā tiks organizētas divdesmit izglītojošas nodarbības topošajiem un jaunajiem vecākiem par bērna zīdīšanu un ēdināšanu.

ESF projekta “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Apes novadā” laikā tiks īstenotas vēl šādas aktivitātes - Ļirgāšanās profilakse un saliedēšanās pasākumu cikls/nodarbības skolas vidē; Fiziskās un garīgās veselības veicinošas nometnes Apes novada bērniem; Tiks rīkotas Veselības – olimpiskās dienas Apes novada skolās un noorganizēti neformālas izglītības nodarbību cikli, ciklā iekļautas 4 nodarbības, jauniešiem par pubertāti, attiecībām, sekstingu, atkarībām utt.; Apes novada iedzīvotājiem tiks piedāvātas lekcijas, kurās dažādu speciālistu vadībā iepazīs veselīga dzīvesveida un uztura pamatprincipus.

Pašvaldības izglītības iestādēs, īpaši sociālajās zinībās, tiek ļoti daudz runāts par veselību un veselīgu dzīvesveidu. “Piens un augļi skolai” programmas ietvaros izglītības iestādes organizē izglītojošus un informējošus pasākumus visa mācību gada garumā, lai skaidrotu bērniem veselīga uztura nozīmi veselības saglabāšanā.

Lai nodrošinātu jauniešiem draudzīgus veselības aprūpes pakalpojumus katrā Apes novada pagastā darbojas ambulance, kur jauniešiem ir iespēja saņemt ģimenes ārsta pakalpojumus, kā arī, visās novada skolās pie informācijas stendiem tiek popularizēts Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis.

Jauniešu veselībai un veselīgam dzīvesveidam Apes novada pašvaldībā:

- ✦ pašvaldības vispārējās izglītības iestādes nav ieguvušas Veselību veicinošo skolu, Veselīgu uzturu veicinošo skolu statusu/novērtējumu.

1.1.11. Sporta infrastruktūra

Sporta darbu Apes novada pašvaldībā organizē viens novada sporta darba organizators, un četri sporta organizatori – viens katrā pagastā. Novadā tiek organizēti daudzveidīgi sporta pasākumi - atklātie čempionāti basketbolā, florbolā, pludmales volejbolā. Tiek rīkotas sacensības hokejā, florbolā un tenisā. Regulāri notiek tradicionālais motokross “Vaidavas kauss” un kalnu divriteņu Vivus MTB posms Apē. Tiek organizētas Latvijas un Eiropas sporta un veselības nedēļu aktivitātes. Skolās tiek atzīmēta Olimpiskā diena ar aktivitātēm olimpisko simboliku. Novada pagastos tiek organizēti savi sporta pasākumi un sporta aktivitātes – skriešana, nūjošana, riteņbraukšana, orientēšanās un sporta spēles. Projekta „Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Apes novadā” ietvaros noorganizēta 5 dienu veselības nometne „Skrienam kopā” bērniem. Individuālajos sporta veidos novada iedzīvotāju vidū populārs ir orientēšanās sports "Horizonts", novuss, vieglatlētika, pauerliftings, svāra spiešana guļus.

Apes novadā jauniešiem ir ierīkotas un tiek uzturētas 51 publiski pieejama vieta fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai. No tām 19 atrodas Apes pilsētā un pagastā, 8 Trapenes pagastā, 16 Gaujienas pagastā un 12 Virešu pagastā.

Apē. Jauniešiem ir publiski pieejams asfalta stadions ar futbola laukumu un diviem strītbola groziem. Sporta komplekss ar pieejamu sporta zāli, trenāžieru zāli, aerobikas/vingrošanas zāli. Hokeja laukums, kur vasaras sezonā tiek spēlēts strītbols (uz diviem groziem) un teniss. Arvīda Levana mototrāse. Sporta aktivitāšu zona, kas sevī ietver BMX trasi, divus jaunos pludmales volejbola laukumus un publiskos āra trenāžierus. Viens neliels skeitpārka elements. Bērnu rotaļu laukums. Un vēl divi, Loka ielas senie pludmales volejbola laukumi.

Trapenē. Pie Trapenes sākumskolas jauniešiem ir publiski pieejams sporta laukums ar futbola laukumu. Pie sporta zāles atrodas sporta bāze ar basketbola grozu un pludmales volejbola laukumu. Ziemā ir pieejams hokeja laukums. Bērniem ir pieejams viens rotaļu laukums.

Gaujienā. Gaujienas centrā jauniešiem ir publiski pieejama: BMX trase, viens skeitparka elements, sporta stadions, kur notiek sporta stundas skolēniem, visos nepieciešamajos sporta veidos, kā arī, futbola laukums un 2 pludmales volejbola laukumi. Gaujienas muižas ansablī, pie O. Vācieša Gaujienas pamatskolas jauniešiem ir publiski pieejams: basketbola laukums ar ierīkotiem 2 basketbola groziem, volejbola laukums (uz asfalta seguma), stieņi āra vingrošanai un trenāžieru zāle (internāta iekštelpās), kuru var apmeklēt iepriekš saskaņojot ar atbildīgo personu. Pie daudzdzīvokļu mājām atrodas bērnu rotaļu laukums. Pie Gaujienas internātpamatskolas jauniešiem ir publiski pieejams: sporta stadions, bērnu rotaļu laukums, vingrošanas āra trenāžieri, āra vingrošanas stieņi.

Virešos. Jauniešiem ir publiski pieejams apgaismots sporta laukums ar bortiem un sietiem - ziemā izmantots kā hokeja laukums, vasarā tiek spēlēts basketbols un florbols, kā arī uz sporta laukuma ir iekārtots āra tenisa laukums. Vēl ir pieejami 3 volejbola laukumi, futbola laukums, svaru zāle un bērniem mazs rotaļu laukumiņš.

1.2. Apes novada jauniešu un lēmumu pieņēmēju forumu izvērtējums

Lai noskaidrotu Apes novadā dzīvojošu jauniešu viedokli par novadā notiekošajiem procesiem, sociālajā iekļaušanā, veselībā un labklājībā, līdzdalībā un iniciatīvās, izglītībā un apmācībā, nodarbinātībā un uzņēmējdarbībā, tika organizēts Apes novada jauniešu un lēmumu pieņēmēju forums, kas notika Gaujienas pagastā un Apes pilsētā. Lai noskaidrotu pēc iespējas plašākas jauniešu auditorijas viedokli uz forumu Gaujienā tika aicināti gan Gaujienas pagasta, gan Virešu pagasta jaunieši un lēmumu pieņēmēji, savukārt, uz forumu Apē tika aicināti gan Apes pilsētas, Apes pagasta un Trapenes pagasta jaunieši un lēmumu pieņēmēji.

Apes novada jauniešu un lēmumu pieņēmēju forums Gaujienā. Pirmajā jauniešu un lēmumu pieņēmēju forumā, Gaujienā, tika aicināti piedalīties Gaujienas un Virešu pagasta jaunieši vecumā no 13 – 25 gadiem, kā arī, šo pagastu lēmumu pieņēmēji, iestāžu vadītāji un iedzīvotāji. Forumu apmeklēja 21 dalībnieks.

Apes novada jauniešu un lēmumu pieņēmēju forums Apē. Otrajā jauniešu un lēmumu pieņēmēju forumā, Apē, tika aicināti piedalīties Apes pilsētas, Apes pagasta un Trapenes pagasta jaunieši vecumā no 13 – 25 gadiem, kā arī, šo pagastu lēmumu pieņēmēji, iestāžu vadītāji un iedzīvotāji. Forumu apmeklēja 12 dalībnieki.

Forumu laikā tika diskutēts par jauniešu sociālo iekļaušanu, jauniešu veselību un labklājību,

jauniešu līdzdalību un iniciatīvām, jauniešu izglītību un apmācībām, jauniešu nodarbinātību un uzņēmējdarbību Apes pilsētā un Apes, Trapenes, Gaujienas un Virešu pagastos. Foruma dalībnieki strādāja darba grupās un veica dažādus, radošus uzdevumus, lai iegūtu secinājumus par esošo situāciju novadā, kā arī izstrādātu priekšlikumus turpmākajai rīcībai, jaunatnes politikas attīstībai Apes novadā.

Apkopojot forumā iegūtos rezultātus, secinu, ka prioritātē:

"Sociālā iekļaušana" galvenā problēma/nepieciešamība ir jauniešu telpu nodrošinājums, komfortabla un noteikta jauniešu socializēšanās vieta, kuras risinājumi/ieteikumi ir jauniešu telpas piedāvājums, jauniešu līdzdalība telpu labiekārtošanā. Jauniešu telpas pielietošana - mērķtiecīga jauniešu brīvā laika plānošana, muzicēšana, sarunas, viesu uzņemšana, filmu skatīšanās, radošas darbnīcas, tikšanās vieta ar uzņēmējiem, profesiju pārstāvjiem utt., ideju ģenerēšana, domu apmaiņa, viedokļu paušana, ārpusskolas interešu izglītības nodrošināšana (sīkāk skatīt 1. pielikumu).

"Veselība un labklājība" ir secinātas divas galvenās problēmas/nepieciešamības:

1. Treneru un profesionālu pasniedzēju trūkums, kuras risinājumi/ierosinājumi ir transporta nodrošināšana jauniešiem specifisku treniņu apgūšanai, kurus nodrošina blakus novadi. To var darīt piesaistot projektus veselības veicināšanai caur Apes novadā esošajām jauniešu NVO;

2. Jauniešu izglītošana par primāro veselības pakalpojumu nodrošināšanu un labklājību, kuras risinājumi/ierosinājumi ir organizēt nometnes, kur jauniešiem tiek rādīts piemērs par savas labklājības veicināšanu. Apes novadā esošajām sociālo pakalpojumu nodrošināšanas vietām piemērot vakara darba laiku (sīkāk skatīt 1. pielikumu).

"Sociālajā iekļaušana/līdzdalība un iniciatīvas" galvenā problēma/nepieciešamība ir jauniešu līderu trūkums, kuras risinājumi/ierosinājumi ir atrast jauniešu līderi, kas iesaistītu citus jauniešus būt sociāli aktīviem un līdzatbildīgiem iedzīvotājiem. Caur nometnēm, neformālās izglītības apmācībām un Apes novada skolu pašpārvaldēm organizēt jauniešiem līderu apmācības (sīkāk skatīt 1. Pielikumu).

"Līdzdalība un iniciatīvas" ir secinātas septiņas galvenās problēmas/nepieciešamības:

1. Uz jauniešu pasākumiem ierodas mazs skaits jauniešu, kuras risinājumi/ierosinājumi ir izstrādāt informācijas plūsmas sistēmu starp jauniešiem un pašvaldību par jaunatnes aktualitātēm vietējā, nacionālā un ES līmenī (atrast informācijas koordinātorus, uzticības personas; uzrunāt individuāli, tikties klātienē, zvanīt, sūtīt e-pastus, izvietot afišas, pašvaldības mājas lapa, izvērtēt mērķauditoriju atbilstoši interesēm, vecumam un vajadzībām);

2. Nav informācijas apmaiņas sistēmas, kuras risinājumi/ierosinājumi ir izveidot jaunatnes darba grupu, kurā būtu darbā ar jaunatni iesaistītās personas, tiktos 1x divos mēnešos vai biežāk pēc

nepieciešamības. Šāda darba grupa nodrošinātu informācijas plūsmu starp iestādēm, plānotu pasākumu nepārklāšanos un nodrošinātu informācijas pārmantojamību personāla maiņas gadījumā;

3. Jauniešiem ir bailes uzņemties atbildību, nepietiekama sociālā aktivitāte jauniešu vidū, kuras risinājumi/ierosinājumi ir veicināt drosmi, uzdrīkstēšanos un pozitīvo pieredzi, jauniešus iesaistot konkrētu darbu veikšanā pasākumu organizēšanai. Novērtēt un analizēt jauniešu veikumu kopā. Sniegt uzslavas un atzinību. Ieviest jauniešu iniciatīvu projektu konkursu ar iespēju saņemt līdz EUR 150,- projekta īstenošanai;

4. Jauniešu skaita samazināšanās, kuras risinājumi/ierosinājumi ir izvērtēt demogrāfisko stāvokli pa pagastiem, noteikt dzīvesvietas un darba vietu (profesiju) nepieciešamību;

5. Jaunieši vāji tiek iesaistīti pašvaldības lēmumu pieņemšanas procesā, kuras risinājumi/ierosinājumi ir uzlabot savstarpējo komunikāciju starp jauniešiem un darbā ar jaunatni iesaistītajām personām;

6. Jauniešiem nav jaunu ideju projektiem, kuras risinājumi/ierosinājumi ir domes darba pilnveidošana - jauni mehānismi (interesantas un regulāras tematiskās tikšanās ar jauniešiem ideju ģenerēšanai). Forumi, konferences, regulāras jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto personu tikšanās;

7. Mobilais darbs ar jaunatni, kuras risinājumi/ierosinājumi ir organizēt mobilo darbu ar jaunatni pagastos (lietderīga un saturīga brīvā laika pavadīšana, pieredzes apmaiņas, radošās darbnīcas, tikšanās ar uzņēmējiem un sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem, jauniešu sadraudzības pasākumu organizēšana, ikdienas prasmju pilnveidošana u.tml.) (sīkāk skatīt 1. pielikumu).

"Izglītība un apmācības" ir secinātas četras galvenās problēmas/nepieciešamības:

1. Trūkst sadarbības starp novada skolām, kuras risinājumi/ierosinājumi ir Apes novada skolu kopīgu pasākumu organizēšana un veicināt skolu pašpārvalžu sadarbību/sadraudzību;

2. Informācijas trūkums par Erasmus+ jauniešu projektiem, apmācībām un brīvprātīgo darbu, kuras risinājumi/ierosinājumi ir iesaistīt esošās novada jauniešu NVO informācijas izplatīšanā;

3. Trūkst interešu izglītības piedāvājuma, kuras risinājumi/ierosinājumi ir uzlabot un papildināt interešu izglītību jauniešiem, kā mācību līdzekli izmantojot brīvprātīgo novada iedzīvotāju prasmes;

4. Neziņa par karjeras iespējām, profesijām, kuras būs nākotnē pieprasītas, kuras risinājumi/ierosinājumi ir organizēt karjeras dienu, kur aicināti skolēni un vecāki, kur tiek prezentētas izglītības iespējas no augstskolām un profesionālajām vispārizglītojošām skolām (sīkāk skatīt 1. pielikumu).

"Nodarbinātība un uzņēmējdarbība" ir secinātas trīs galvenās problēmas/nepieciešamības:

1. Darba vietu trūkums, kuras risinājumi/ierosinājumi ir sniegt atbalstu jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai;

2. Nav starta finansējuma Skolēnu mācību uzņēmumiem (SMU) un uzņēmējdarbības uzsākšanai, kuras risinājumi/ierosinājumi ir biznesa ideju konkurss potenciālajiem uzņēmējiem ar starta kapitālu līdz EUR 500.00 apmērā;

3. Jauniešiem pieredzes trūkums, kuras risinājumi/ierosinājumi ir organizēt brīvprātīgā darba iespējas, prakses vietu nodrošināšana, sadarbība Apes novada pašvaldībai ar uzņēmējiem, novada jauniešu NVA projektu īstenošana (sīkāk skatīt 1. pielikumu).

IETEIKUMS! Forumu organizēt kā ikgadēju tradīciju, kuru organizē Apes novada jauniešu NVO sadarbībā ar Apes novada pašvaldību. Forumu rezultātus prezentēt novada domes deputātiem pasākumā „Kafija ar politiķiem”, kā arī tos ņemt vērā, plānojot un izstrādājot nākamā gada budžetu.

1.3. Pieredzes apmaiņas brauciens un tā izvērtējums

Lai rastu plašāku un daudzveidīgāku skatījumu Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta izstrādei, Apes novada jaunieši devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Gulbenes novada pašvaldību, lai iepazītos ar esošo situāciju jaunatnes politikas attīstības jomā Gulbenes novada pašvaldībā un noskaidrotu, kā jauniešu dzīvi Gulbenes novada pašvaldībā ir ietekmējusi jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta izstrāde un izmantošana darbā ar jaunatni.

No pieredzes apmaiņā iegūtās informācijas ir izveidoti sekojoši priekšlikumi Apes novada jaunatnes politikas attīstībai:

1. Regulāri rīkot Apes novada jauniešu un Apes novada pašvaldības deputātu tikšanos pasākumā "Kafija ar politiķiem" – lai lēmumu pieņēmēji regulāri uzturētu komunikāciju ar sava novada jauniešiem, uzklautu problēmjautājumus, atrastu tam risinājumu un ieceltu atbildīgo personu, kas to īstenos.

2. Ieviest "Mobilo Jauniešu Centru" – ar projektu palīdzību izremontēt vienu ēku Apes novadā, kur novada jaunieši kvalitatīvi pavadīs savu brīvo laiku, kā arī, pasākumi un aktivitātes no Mobilā Jauniešu Centra brauks pie jauniešiem uz katru pagastu.

Iedvesmojoties no Gulbenes novada pašvaldības labās prakses piemēriem, arī Apes novada pašvaldībā būtu vēlams ieviest sekojošus pasākumus:

1. Apsēkot pamestās ēkas un atrast tām pielietojumu, tādējādi, gan sakopjot savu novadu, gan veicinot brīvprātīgo darbu jauniešu vidū;

2. Reizi gadā, rīkot Brīvprātīgā darba veicēju godināšanas pasākumu, kurā tiek pasniegti sertifikāti un pateicības par brīvprātīgi ieguldīto darbu pašvaldības labā un uzrīkot balli, tādējādi, gan motivējot jauniešus iesaistīties brīvprātīgajā darbā, gan attīstot brīvprātīgo darbu pašvaldībā.

1.4. Jauniešu anketēšana un datu apkopojums

Izstrādājot Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentu 2019.-2024. gadam, viens no svarīgākajiem uzdevumiem bija aptvert pēc iespējas lielāku jauniešu auditoriju, lai noskaidrotu jauniešu viedokli par jauniešu dzīvi novadā tādās tēmās, kā jauniešu iniciatīva, līdzdalība, iekļaušanos sabiedrībā, darba tirgū un citām tēmām. Tāpēc tika izstrādāta Apes novada jauniešu aptauja (skatīt 2. pielikumu), lai noskaidrotu, Apes novadā deklarēto jauniešu, vecumā no 13 – 25 gadiem, viedokli par to, kas ir nepieciešams, lai jaunietis justos laimīgs savā dzīvesvietā, kā arī, lai atbildīgie darbinieki veiksmīgāk spētu realizēt jaunatnes politiku Apes novadā. Kopumā, pēc pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iedzīvotāju reģistra datiem, Apes novadā šajā vecuma grupā ir 478 deklarētie jaunieši (statistika uz 01.01.2018.).

Aptaujas anketu jaunieši sāka aizpildīt no 2018. gada 2. jūlija līdz 2018. gada 14. augustam. No 02.07.2018. līdz 30.09.2018. aptaujas anketa bija elektroniski pieejama interneta adresē www.visidati.lv/aptauja/1376388181/, Apes pilsētas un Apes pagasta bibliotēkā, Trapenes pagasta bibliotēkā, Gaujienas pagasta bibliotēkā, Virešu pagasta pārvaldē un Vidagas bibliotēkā.

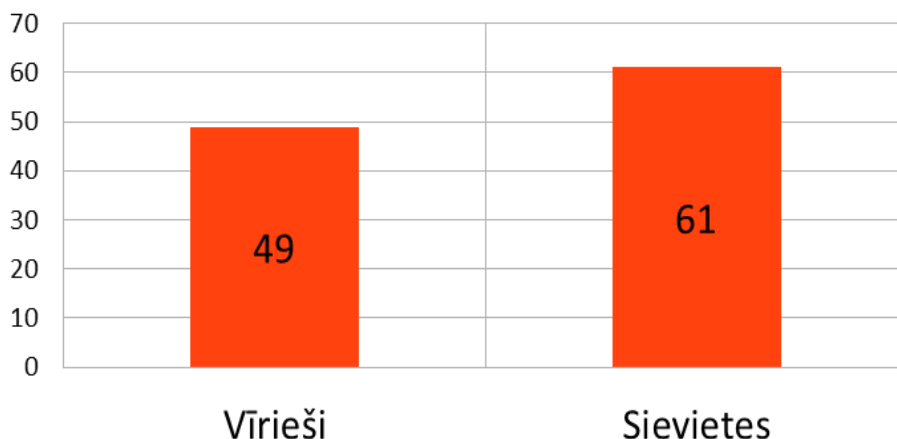
Aicinājums aizpildīt aptaujas anketu tika publicēts Apes novada pašvaldības informatīvajā izdevumā "Apes novada ziņas", novada mājas lapā www.apesnovads.lv, sociālā tīkla vietnē Facebook lapā "Apes novada jaunieši" un Facebook grupā "Apes novada jaunieši group".

Lai motivētu jauniešus aizpildīt aptaujas anketu, jaunieši tika uzrunāti gan personīgi, gan izmantojot saziņas veidu "WhatsApp" un "SMS", nosūtot jauniešiem aptaujas anketas elektronisko interneta adresi. Visā Apes novada teritorijā pie ziņojumu informācijas dēļiem tika publicēti informatīvie aicinājumi (skatīt 3. pielikumu) aizpildīt jauniešu anketu, uz kuras tika norādīta gan aptaujas anketas elektroniskā interneta adrese, gan vieta, kur jaunieši anketu var aizpildīt klātienē, savā pagastā.

Kopumā aptaujas anketu veidoja 23 jautājumi un to aizpildīja 110 respondenti. Lai vispārīgi varētu apskatīt aptaujas anketas dalībnieku vecuma un dzimuma sadalījumu, aptaujas anketa sākās ar to, ka respondentam bija jānorāda informācija par sevi, norādot, savu dzimumu un vecumu. No 110 respondentiem aptaujas anketu aizpildīja 49 vīrieši un 61 sieviete (skat. 4. attēlu).

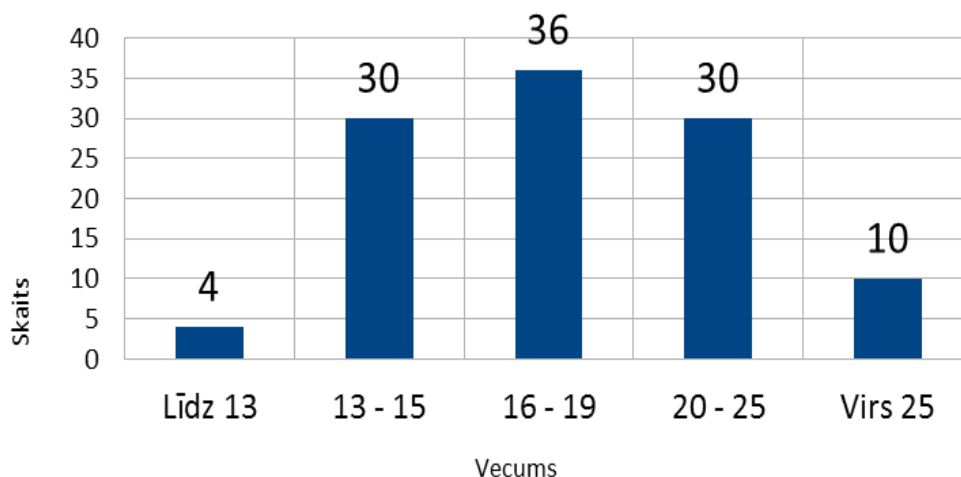
Respondentu sadalījums pa dzimumiem

4.attēls. Aptaujas anketas respondentu sadalījums pa dzimumiem

Savukārt, aplūkojot respondentu sadalījumu pa vecuma grupām, var secināt, ka lielākoties aptaujas anketu aizpildījuši jaunieši vecumā no 16 līdz 19 gadiem (36 respondenti jeb 33% no visiem aptaujas dalībniekiem), bet otro vietu ieņem jaunieši vecumā no 13 līdz 15 gadiem (30 respondenti jeb 27% no visiem aptaujas dalībniekiem) un jaunieši vecumā no 20 līdz 25 gadiem (30 respondenti jeb 27% no visiem aptaujas dalībniekiem). Visi dati apkopoti diagrammā "Aptaujas anketas respondentu sadalījums pa vecuma grupām" (skat. 5. attēlu).

Respondentu sadalījums pa vecuma grupām

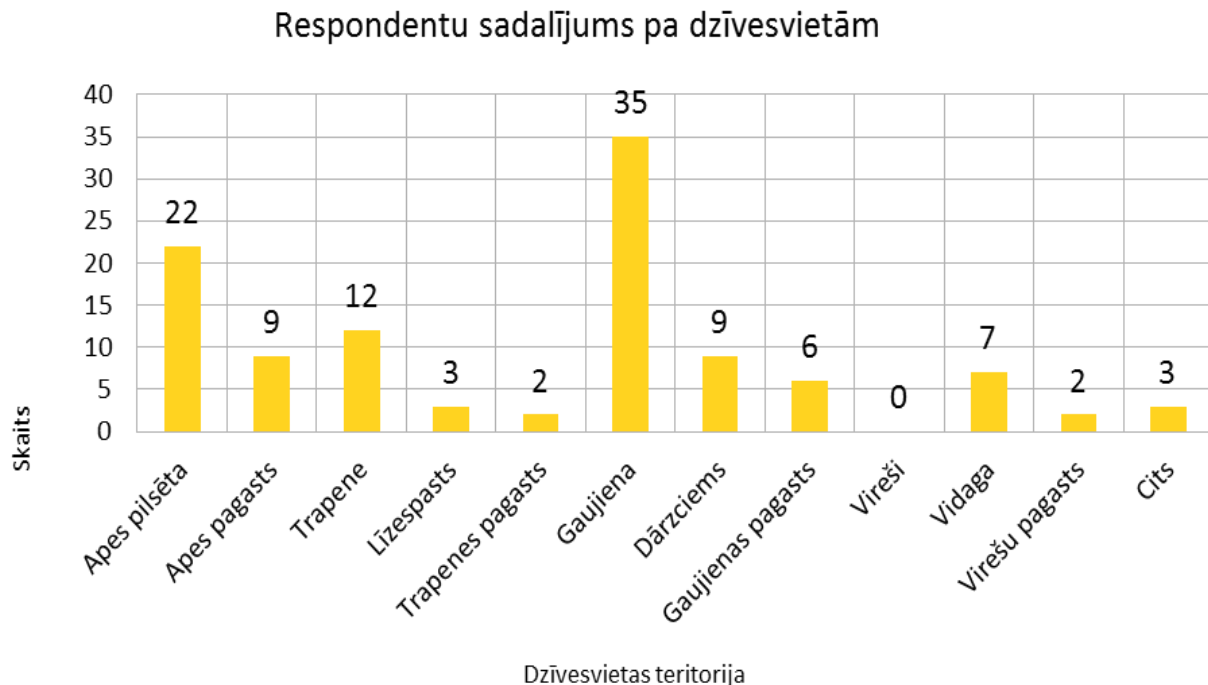

5.attēls. Aptaujas anketas respondentu sadalījums pa vecuma grupām

Aplūkojot respondentu sadalījumu pēc dzīvesvietām, var secināt, ka visvairāk respondentu bijuši no Gaujienas (35 respondenti jeb 32% no visiem aptaujātajiem), otrajā vietā ierindojas Apes

pilsēta (22 respondenti jeb 20% no visiem aptaujātajiem), trešajā vietā ir Trapene (12 respondenti jeb 11% no visiem aptaujātajiem). Visi dati apkopoti diagrammā "Aptaujas anketas respondentu sadalījums pēc dzīvesvietas" (skat. 6.attēlu).

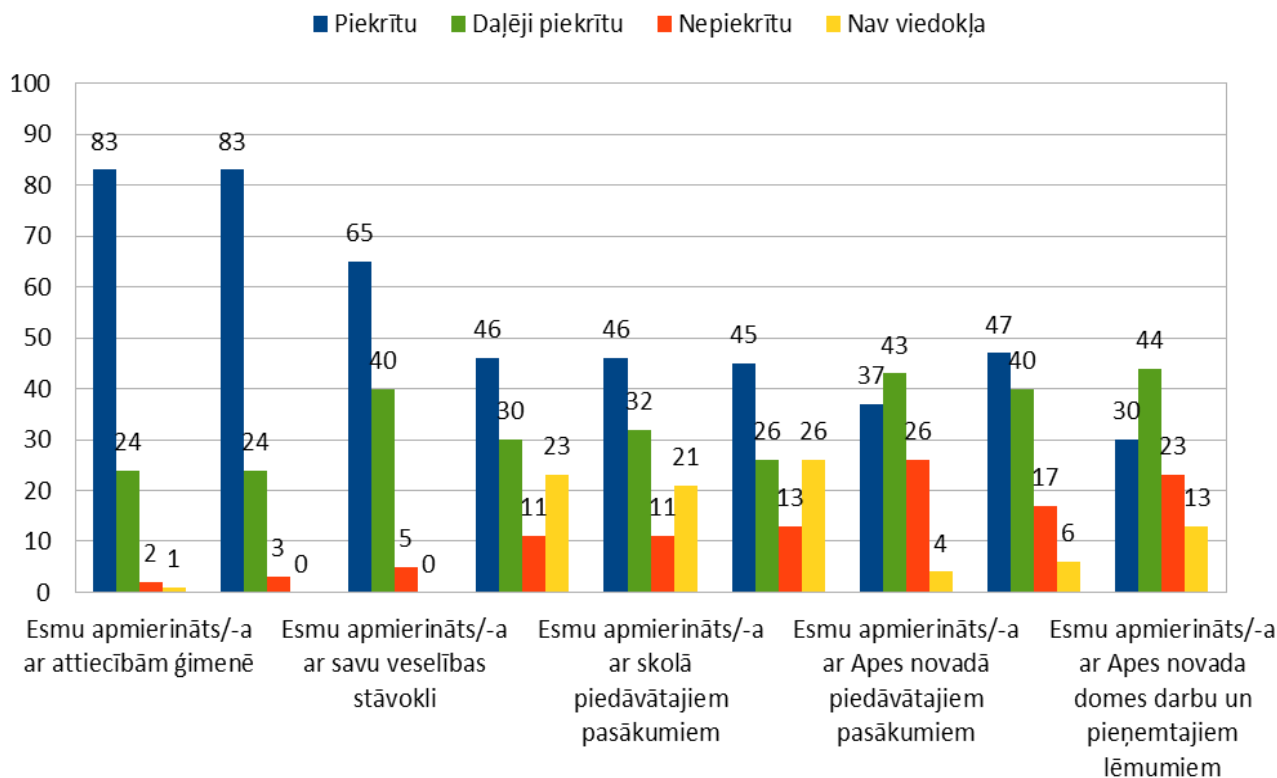
6.attēls. Aptaujas anketas respondentu sadalījums pēc dzīvesvietas

Lai noskaidrotu jauniešu apmierinātību dažādās viņu dzīves jomās, tika uzdoti dažādi jautājumi sākot no jaunieša attiecībām ģimenē līdz pat apmierinātībai ar novada domes pieņemtajiem lēmumiem. Kopumā jauniešiem tika piedāvāti 9 dažādi apgalvojumi uz kuriem bija jāatbild ar "Piekrītu"; "Daļēji piekrītu"; "Nepiekrītu" vai "Nav viedokļa".

Respondentu atbildes uz šādiem jautājumiem: "Vai esi apmierināts/-a ar attiecībām ģimenē"; "Vai esi apmierināts/-a ar attiecībām ar saviem draugiem"; "Vai esi apmierināts/-a ar savu veselības stāvokli"; "Vai esi apmierināts/-a ar savu skolu"; "Vai esi apmierināts/-a ar skolā piedāvātajiem pasākumiem"; "Vai esi apmierināts/-a ar skolas ārpusstundu piedāvājumu (pasākumiem, pulciņiem, utt.)"; "Vai esi apmierināts/-a ar Apes novadā piedāvātajiem pasākumiem (kultūras iestāžu organizētie pasākumi, sporta pasākumi utt.)"; "Vai esi apmierināts/-a ar Apes novadā piedāvātajiem brīvā laika pavadīšanas iespējām (mūzikas skola, sporta pulciņi, sporta zāļu apmeklējums, kultūras pulciņi, dalība kolektīvos, dažādi kursi, apmācības, utt.)"; "Vai esi apmierināts/-a ar Apes novada domes darbu un pieņemtajiem lēmumiem" ir apskatāmas diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 3. līdz 12. jautājumu" (skat. 7.attēlu).

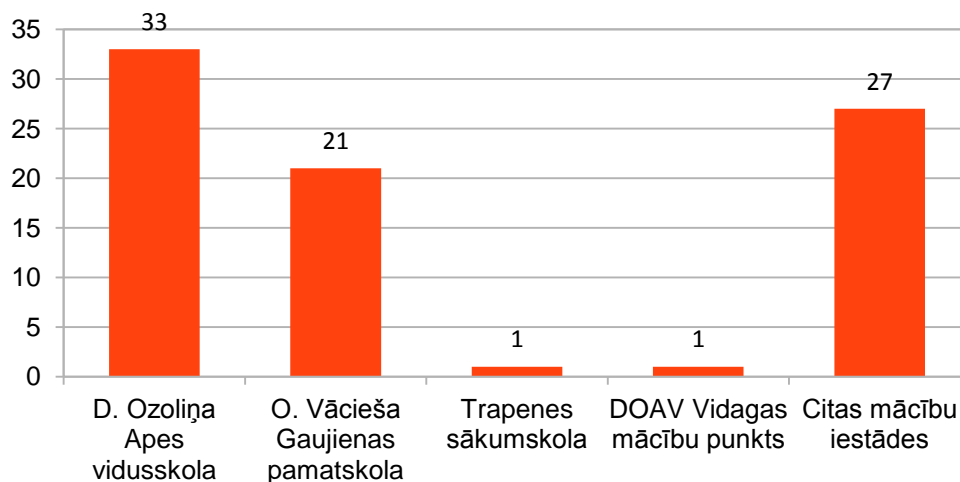
Respondentu atbildes uz aptaujas 3. līdz 12. jautājumu

7.attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 3. līdz 12. jautājumu

Apskatot aptaujas anketas 6. jautājuma atbildes par respondentu apmierinātību ar savu skolu, var secināt, ka lielākoties aptaujas anketu aizpildījuši skolas vecuma jaunieši un tikai 3 studējošie – kopā 83 no visiem respondentiem mācās vai studē kādā izglītības iestādē. Lielākais respondentu skaits ir Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas skolēni. Visi dati apkopoti diagrammā "Aptaujas anketas respondentu sadalījums pa skolām" (skat. 8.attēlu).

Respondentu sadalījums pa skolām

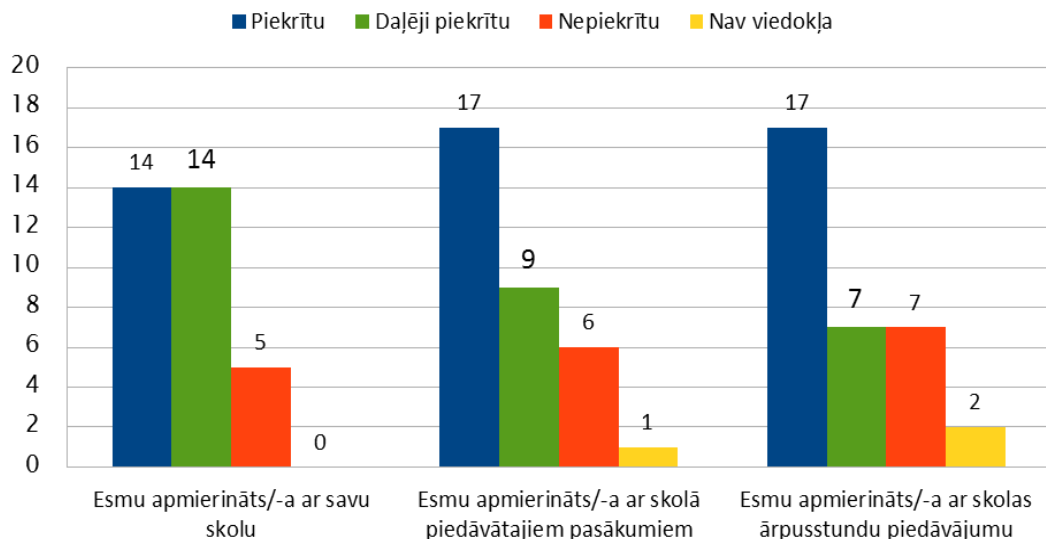

8.attēls. Aptaujas anketas respondentu sadalījums pa skolām

Visi dati par skolēnu apmierinātību Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolā apkopoti diagrammā "D. Ozoliņa Apes vidusskolas skolēnu apmierinātība ar savu skolu" (skat. 9. attēlu). Kopumā var secināt, ka lielākoties skolēni ir apmierināti ar D. Ozoliņa Apes vidusskolu, bet no iegūtajiem datiem var secināt, ka būtu jāpilnveido skolā piedāvātie pasākumi un ārpusstundu piedāvājums.

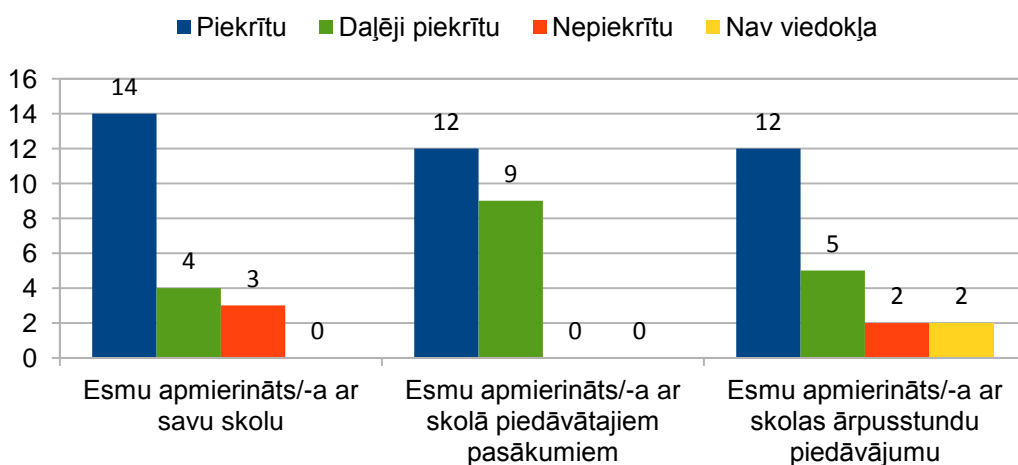
D.Ozoliņa Apes vidusskolas skolēnu apmierinātība ar savu skolu

9. attēls. D. Ozoliņa Apes vidusskolas skolēnu apmierinātība ar savu skolu

Visi dati par skolēnu apmierinātību Ojāra Vācieša Gaujienas pamatskolā apkopoti diagrammā "O. Vācieša Gaujienas pamatskolas skolēnu apmierinātība ar savu skolu" (skat. 10. attēlu). Kopumā var secināt, ka lielākoties skolēni ir apmierināti ar O. Vācieša Gaujienas pamatskolu, bet no iegūtajiem datiem var secināt, ka būtu jāpilnveido skolas piedāvāto ārpusstundu piedāvājums.

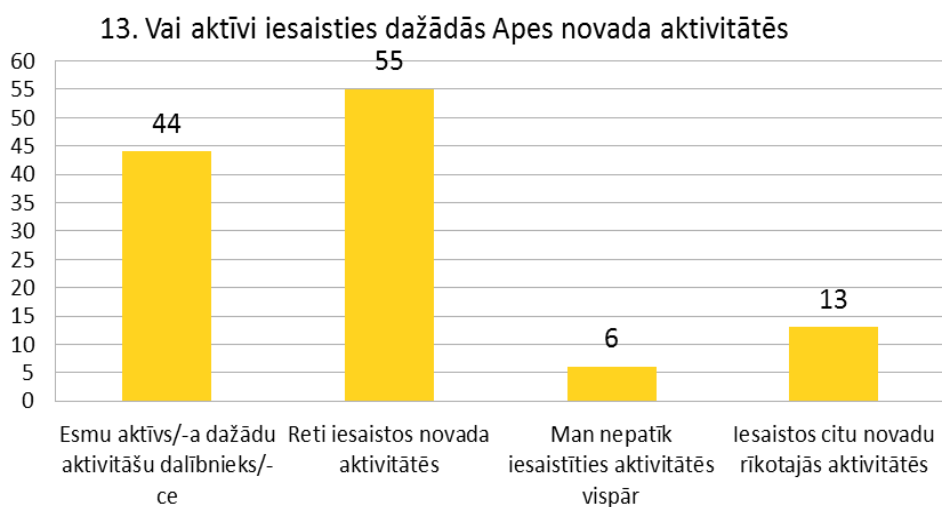
O. Vācieša Gaujienas pamatskolas skolēnu apmierinātība ar savu skolu

10.attēls. O. Vācieša Gaujienas pamatskolas skolēnu apmierinātība ar savu skolu

Aptaujas anketā nākošais jautājums tika uzdots: “Vai aktīvi iesaisties dažādās novada aktivitātēs?”. Uz ko 55 respondenti jeb 46% atbildēja, ka reti iesaistās novada aktivitātēs, 44 respondenti jeb 37% atbildēja, ka ir aktīvs dažādu novada aktivitāšu apmeklētājs, bet 13 respondenti jeb 11% atbildēja, ka dod priekšroku citu novadu rīkotajām aktivitātēm. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 13. jautājumu" (skat. 11. attēlu). Kopumā var secināt, ka jaunieši labprāt iesaistās dažādās novada piedāvātajās aktivitātēs, bet ir jādodomā, kā iesaistīt pēc iespējas vairāk tos jauniešus, kuri tajās piedalās reti vai arī labāk izvēlas citu novadu piedāvātās aktivitātes, kopā 57% respondentu.

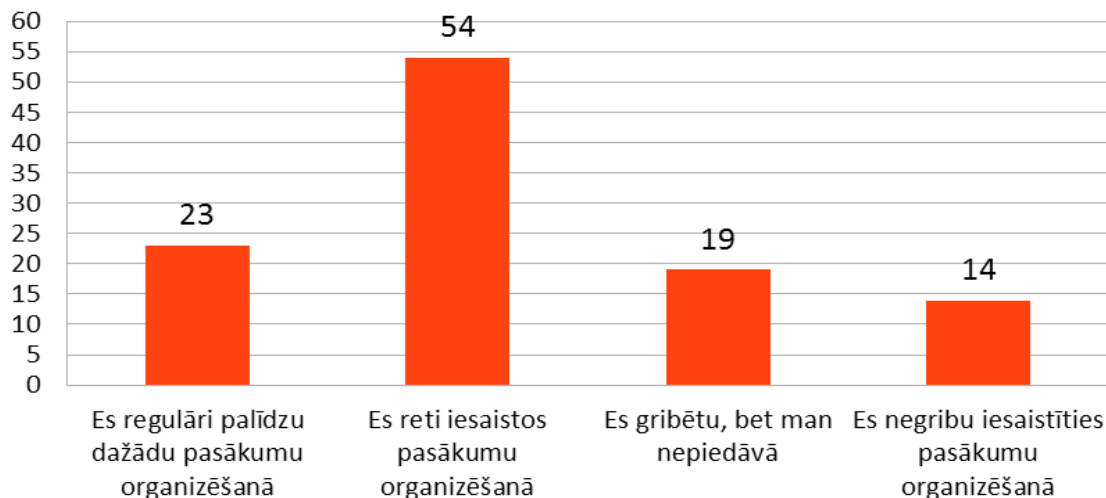

11. attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 13. jautājumu

Nākošais jautājums aptaujas anketā tika uzdots “Vai esi piedalījies/-usies dažādu aktivitāšu plānošanā un organizēšanā?”. Uz ko 54 respondenti jeb 49% atbildēja, ka reti iesaistās pasākumu organizēšanā, 23 respondenti jeb 21% atbildēja, ka regulāri palīdz dažādu pasākumu organizēšanā, bet 19 respondenti jeb 17% atbildēja, ka gribētu iesaistīties pasākumu organizēšanā, bet viņiem to nepiedāvā. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 14. jautājumu" (skat. 12. attēlu). Kopumā var secināt, ka tikai piektā daļa jauniešu regulāri iesaistās dažādu pasākumu organizēšanā, bet lielākais vairums to dara reti vai nedara vispār, kopā 62% jauniešu. Tas nozīmē, ka jāveicina jauniešu motivācija piedalīties pasākumu organizēšanā, kā arī vairāk jāinformē jaunieši par iespējām iesaistīties, jo 17% jauniešu tomēr gribētu iesaistīties pasākumu organizēšanā, bet nav saņēmuši šādu piedāvājumu.

14. Vai esi piedalījies/-usies dažādu aktivitāšu plānošanā un organizēšanā

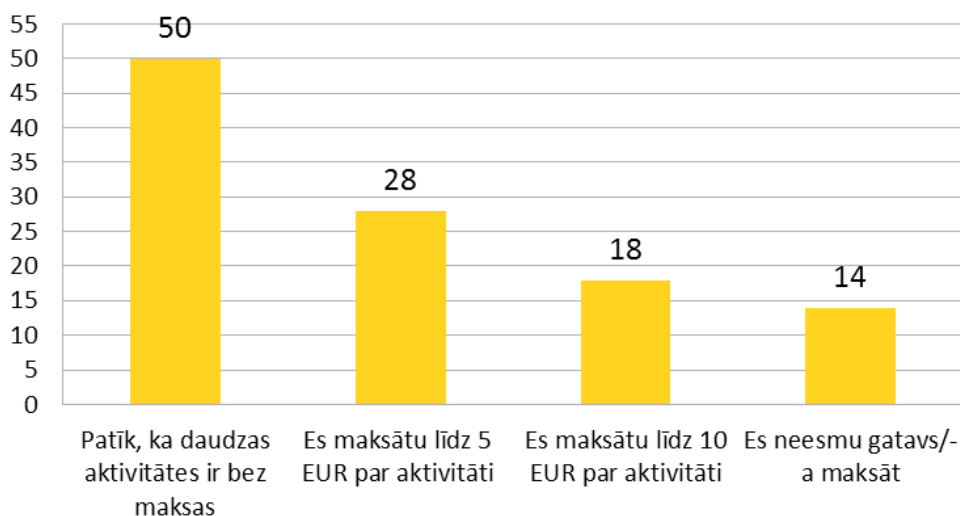

12. attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 14. jautājumu

Nākošais jautājums aptaujas anketā tika uzdots "Vai tu būtu gatavs maksāt par sava brīvā laika aktivitātēm un cik?", 50 respondenti jeb 45% atbildēja, ka viņiem patīk, ka daudzas aktivitātes ir bezmaksas, 28 respondenti jeb 25% atbildēja, ka ir gatavi maksāt līdz 5 EUR par aktivitāti, 18 respondenti jeb 16% atbildēja, ka ir gatavi maksāt līdz 10 EUR par aktivitāti, bet 14 respondenti jeb 13% atbildēja, ka nav gatavi maksāt. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 15. jautājumu" (skat. 13. attēlu). Kopumā var secināt, ka 58% respondentu labprātāk izmanto brīvā laika aktivitāšu piedāvājumu bez maksas, savukārt, 41% respondentu būtu gatavi maksāt nelielu naudu par aktivitātēm. Dati rāda, ka jāturpina jauniešiem piedāvāt arī tādus brīvā laika pavadīšanas aktivitātes, kas ir bez maksas, kā arī maksas aktivitātēs nodrošināt dalību sociāli neaizsargātajiem jauniešiem.

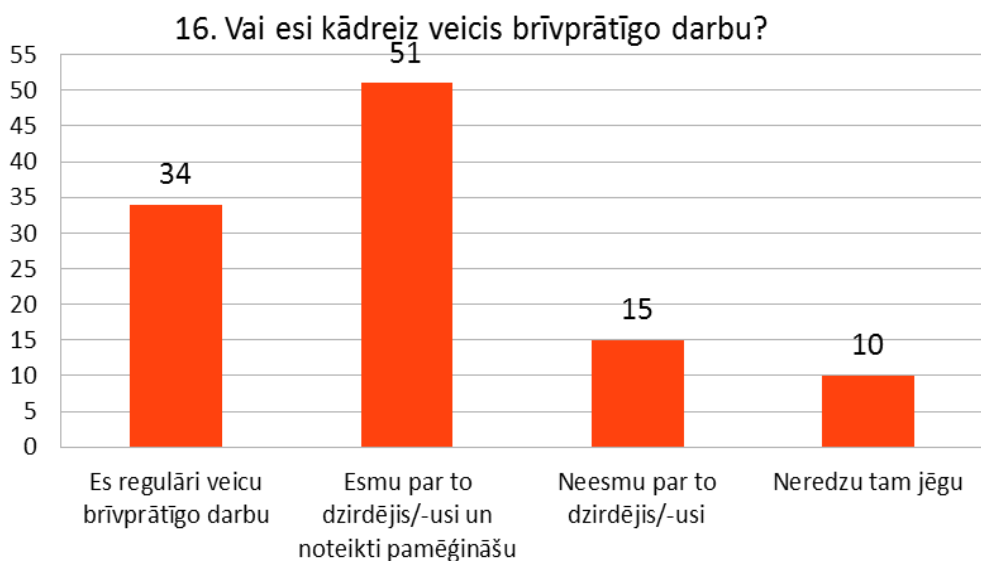

15. Vai Tu būtu gatavs maksāt par sava brīvā laika aktivitātem un cik?

13.attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 15. jautājumu

Nākošais jautājums aptaujas anketā tika uzdots "Vai esi kādreiz veicis brīvprātīgo darbu?", 51 respondents jeb 46% atbildēja, ka ir par to dzirdējuši un noteikti pamēģinās, 34 respondenti jeb 31% atbildēja, ka regulāri veic brīvprātīgo darbu, 15 respondenti jeb 14% atbildēja, ka par to neko nav dzirdējuši, savukārt, 10 respondenti jeb 9% atbildēja, ka neredz tam jēgu. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 16. jautājumu" (skat. 14. attēlu). Kopumā var secināt, ka turpmākajos gados būtu jāveic skaidrojošs darbs jauniešiem par brīvprātīgo darbu un tā nozīmīgumu.

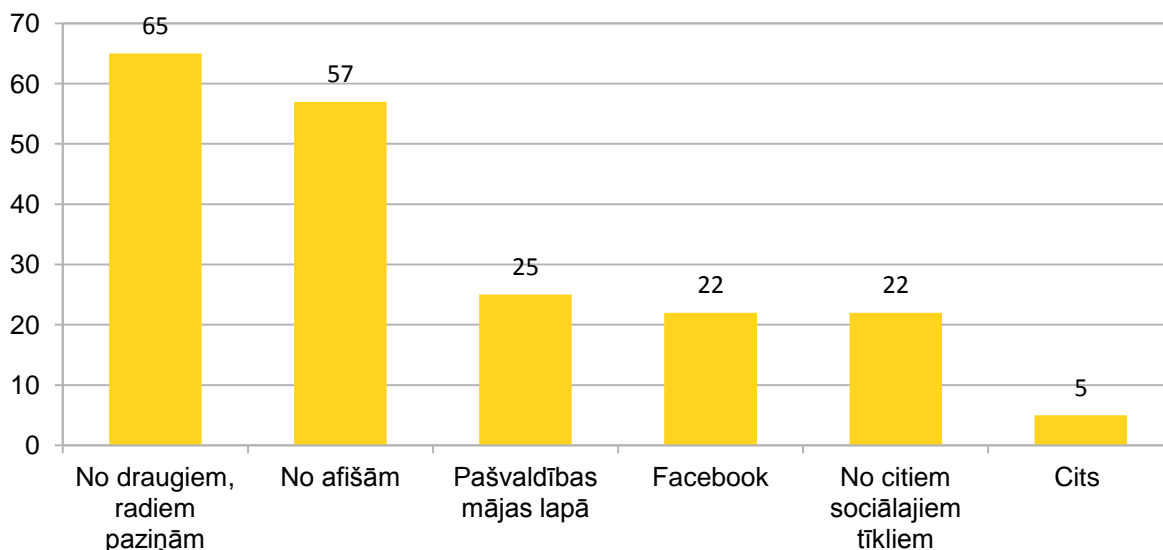

14.attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 16. jautājumu

Nākošais jautājums aptaujas anketā tika uzdots "Kur Tu lielākoties iegūsti informāciju par pasākumiem un aktivitātēm Apes novadā?" (šim jautājumam varēja izvēlēties vairākas atbildes), 65 respondenti jeb 32% atbildēja, ka iegūst informāciju no draugiem, radiem un paziņām, 57 respondenti jeb 28% atbildēja, ka iegūst informāciju no afišām, 26 respondenti jeb 13% atbildēja, ka iegūst informāciju www.facebook.com "Apes novada jaunieši" lapā un grupā, 25 respondenti jeb 12% atbildēja, ka iegūst informāciju no pašvaldības mājas lapas, 22 respondenti jeb 11% atbildēja, ka iegūst informāciju no citiem sociālajiem tīkliem. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 17. jautājumu" (skat. 15. attēlu). Ņemot vērā to, ka uz šo jautājumu viens respondents varēja iesniegt vairākas atbildes, kopumā var secināt, ka populārākās informācijas iegūšanas vietas ir tieši no cilvēkiem, afišām un interneta, kopā 96% respondentu iegūst informāciju no iepriekš minētajām informācijas gūšanas vietām.

17. Kur Tu lielākoties iegūsti informāciju par pasākumiem un aktivitātēm Apes novadā?

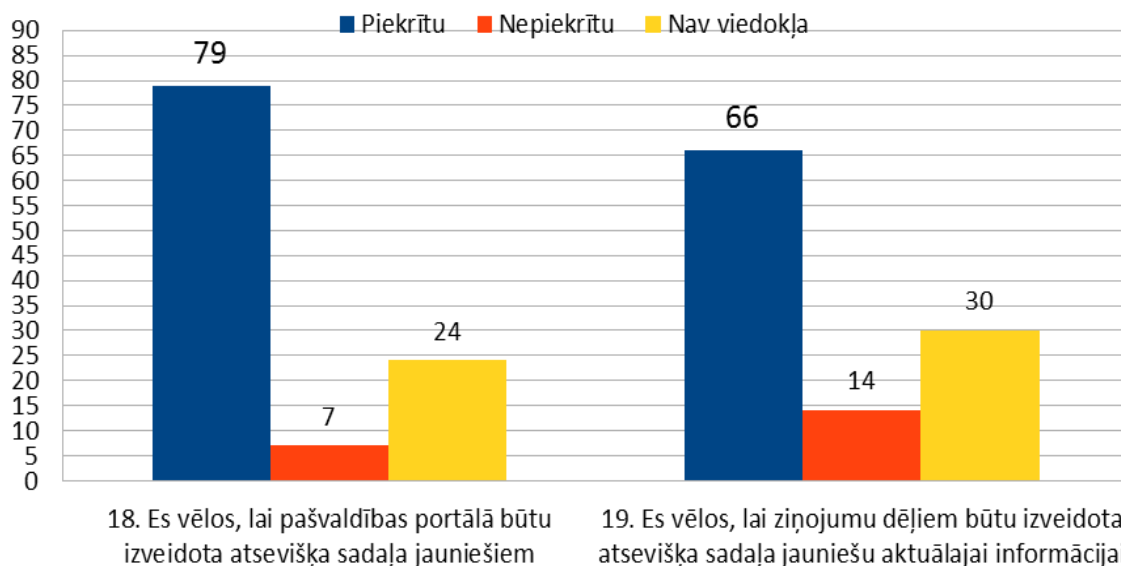

15.attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 17. jautājumu

Nākošie divi jautājumi aptaujas anketā tika uzdoti par to, vai respondents vēlētos, ka pašvaldības portālā un teritorijā uz ziņojumu dēļiem būtu izveidota atsevišķa sadaļa jauniešiem, piemēram, www.apesnovads.lv/jauniešiem, uz ko 79 respondenti jeb 72% atbildēja, ka vēlas atsevišķu sadaļu pašvaldības portālā, 66 respondenti jeb 60% atbildēja, ka vēlas atsevišķu sadaļu uz ziņojumu dēļiem, 19% respondentu nepiekrīt šādām izmaiņām, savukārt, 29% respondentu nav viedokļa. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 18. un 19. jautājumu" (skat. 16. attēlu). Kopumā var secināt, ka šādas pārmaiņas ir jāievieš pašvaldības portālā.

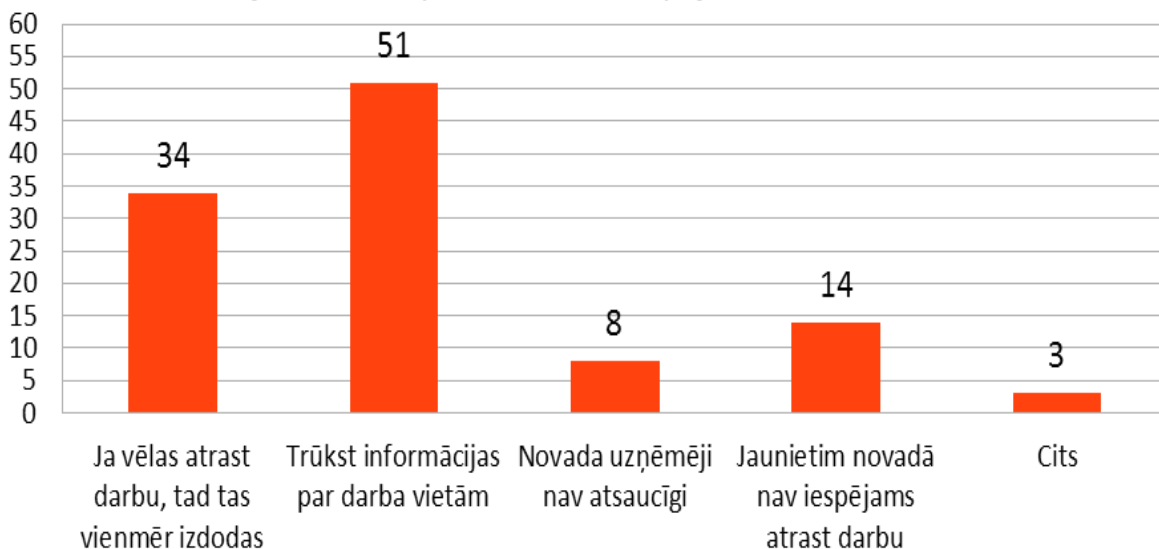
Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 18. un 19. jautājumu

16.attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 18. un 19. jautājumu

Nākošais jautājums aptaujas anketā tika uzdots "Vai jauniešiem Apes novadā ir iespējams atrast darbu?", 51 respondents jeb 46% atbildēja, ka trūkst informācijas par darba vietām, 34 respondenti jeb 31% atbildēja, ka ja vēlas atrast darbu, tad tas vienmēr izdodas, 14 respondenti jeb 13% atbildēja, ka jauniešiem novadā nav iespējams atrast darbu, savukārt, 8 respondenti jeb 7% atbildēja, ka novada uzņēmēji nav atsaucīgi. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 20. jautājumu" (skat. 17. attēlu). Var secināt, ka jāpilnveido informācijas pieejamība par darba vietām novadā.

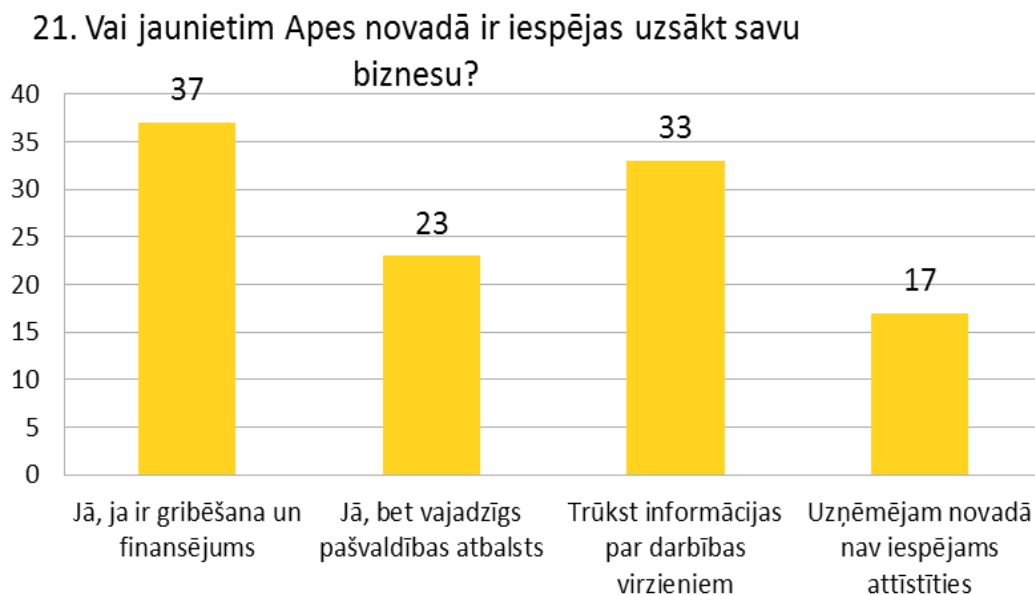
20. Vai jauniešiem Apes novadā ir iespējams atrast darbu?

17.attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 20. jautājumu

Nākošais jautājums aptaujas anketā tika uzdots "Vai jauniešiem Apes novadā ir iespējams uzsākt savu biznesu?", 37 respondenti jeb 34% atbildēja, ka tas ir iespējams, ja ir gribēšana un finansējums, 33 respondenti jeb 30% atbildēja, ka trūkst informācijas par darbības virzieniem, 23 respondenti jeb 21% atbildēja, ka var, bet ir vajadzīgs pašvaldības atbalsts, savukārt, 17 respondenti jeb 15% atbildēja, ka uzņēmējam novadā nav iespējams attīstīties. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 21. jautājumu" (skat. 18. attēlu). Kopumā var secināt, ka ir nepieciešams jauniešus informēt par iespējamajiem biznesa darbības virzieniem un iespējamā pašvaldībā. Rezultāti rāda, ka jaunieši arī no pašvaldības sagaida atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai. Pašvaldībai ir jādomā par jauniem atbalsta instrumentiem, lai veicinātu jaunu uzņēmumu veidošanu.

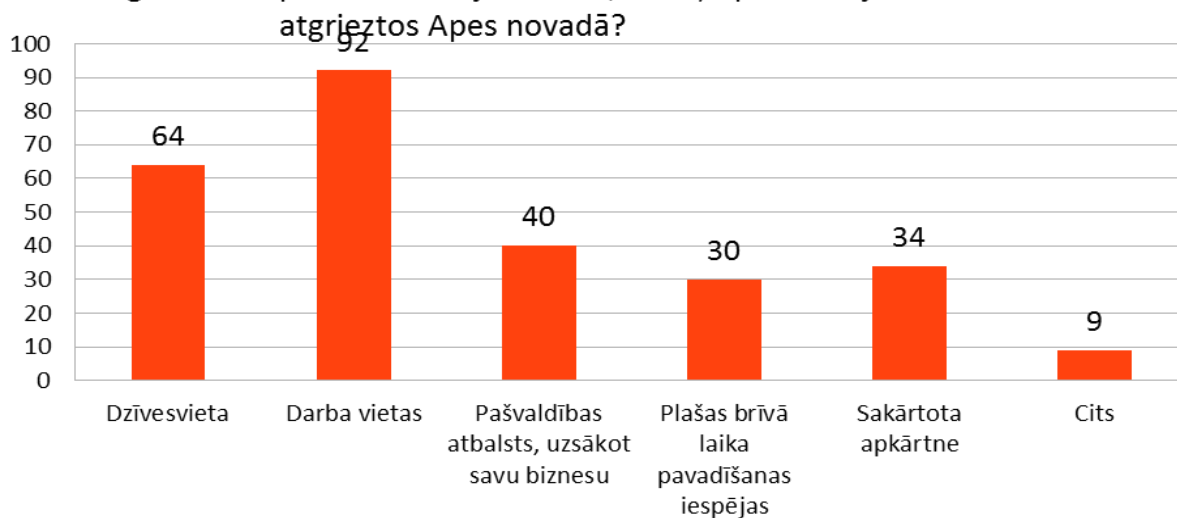

18.attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 21. jautājumu

Pirmspēdējais jautājums aptaujas anketā tika uzdots "Kas ir galvenā nepieciešamība jauniešiem, lai viņš pēc studijām atgrieztos Apes novadā?" (šim jautājumam varēja izvēlēties vairākas atbildes), no iegūtajām atbildēm, kopumā var secināt, ka lielākā nepieciešamība ir darba vietas un dzīvesvieta. Par šiem jautājumiem tuvākajā nākotnē būtu nopietni jādomā, lai veicinātu jauniešu atgriešanos Apes novadā. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 22. jautājumu" (skat. 19. attēlu).

22. Kas ir galvenā nepieciešamība jauniešiem, lai viņš pēc studijām

19.attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 22. jautājumu

Noslēdzošais jautājums aptaujas anketā tika uzdots “Kas jauniešiem nepieciešams, lai viņš Apes novadā būtu laimīgs?”. Šis jautājums bija atvērtā tipa jautājums, tāpēc arī atbildes ir nosauktas ļoti dažādas un no viena respondenta vairākas. Jāpiebilst, ka 19 respondenti nezināja atbildi uz šo jautājumu, līdz ar to nesniedza atbildi. Kopumā 27 respondenti atbildējuši, ka novadā būtu nepieciešams rīkot vairāk pasākumu, sporta aktivitāšu un nodrošināt izklaides iespējas, 25 respondenti atbildējuši, ka novadā ir vajadzīgas jaunas un labi apmaksātas darba vietas, 17 respondenti atbildējuši, ka novadā ir jābūt sakārtotai videi un atpūtas vietām, 16 respondenti atbildējuši, ka ir jājūtas vajadzīgam un piederīgam savam novadam, jājūt interese un atbalsts par jauniešiem no novada puses, 14 respondenti atbildējuši, ka Apes novadā ir jābūt jaunieša dzīvesvietai, un novadā ir jābūt apmierinātiem, atsaucīgiem un saprotošiem līdzcilvēkiem, 13 respondenti atbildējuši, ka novadā ir jābūt pieejamiem daudz dažādiem interešu pulciņiem, kur pavadīt savu brīvo laiku un izglītoties, 12 respondenti atbildējuši, ka novadā ir jābūt labiem draugiem, labām attiecībām ar saviem vienaudžiem un klasesbiedriem, savukārt, 10 respondenti atbildējuši, ka Apes novadā ir jābūt jaunieša ģimenei. Pavisam kopā respondenti ir iesnieguši 23 dažādas atbildes uz šo jautājumu. Visi dati attēloti diagrammā "Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 23. jautājumu" (skat. 20. attēlu). No visām iegūtajām respondentu atbildēm kopumā var secināt, ka, lai jauniešiem Apes novadā būtu laimīgs, Apes novadā ir jābūt četrām īpašībām:

1. Katra Apes novada jaunieša dzīvesvietai jeb mājām ir jābūt Apes novadā, kurās vienmēr gaida ģimene, labi draugi un laipni, izpalīdzīgi līdzcilvēki.

2. Jaunieši grib justies vajadzīgi savam novadam un tikt mīlēti no novada puses. Visiem iedzīvotājiem Apes novadā ir jābūt savstarpēji saliedētiem, laipniem un draudzīgiem, ar pozitīvu

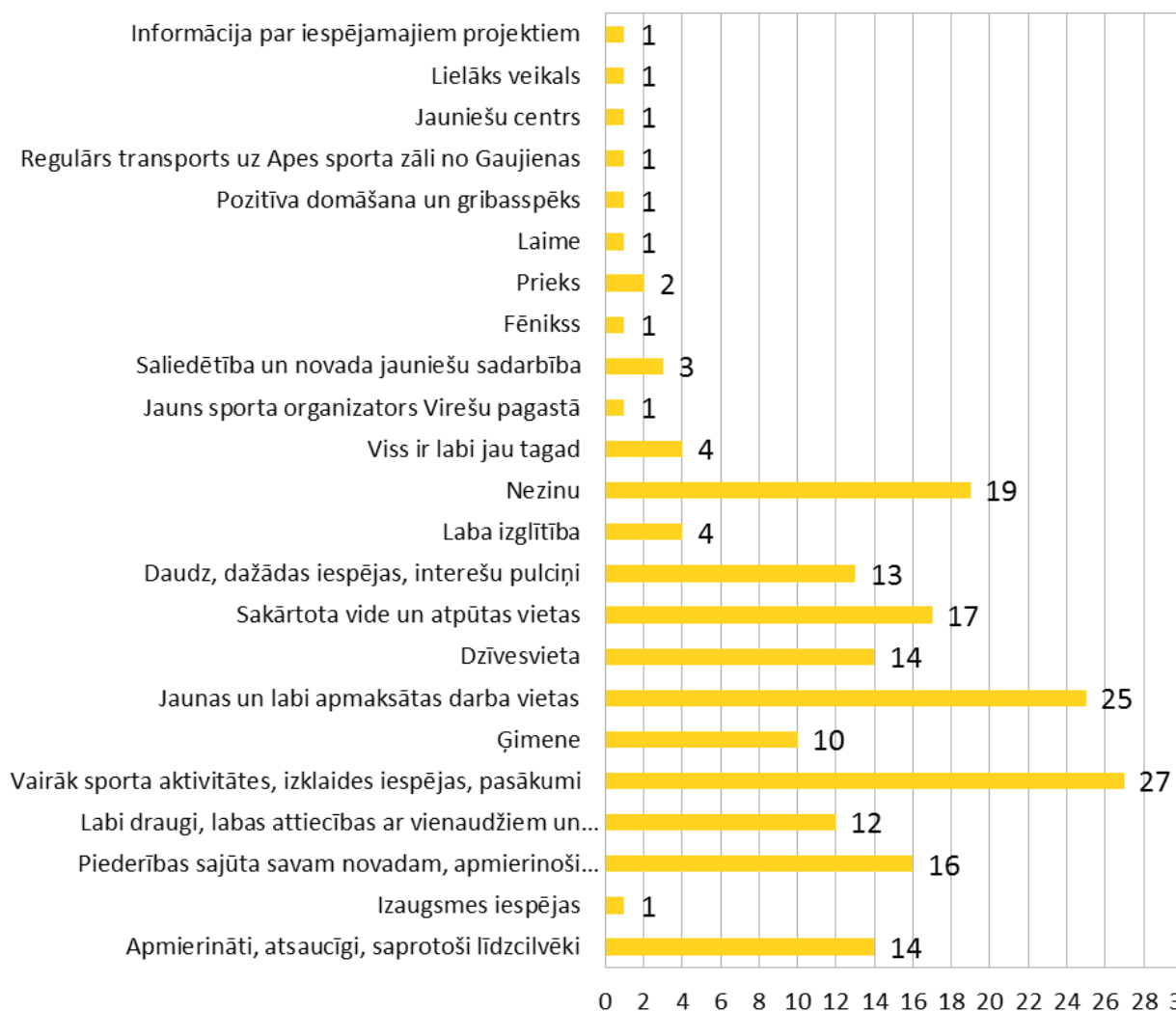

domāšanu un gribasspēku. Arī pagastu iedzīvotājiem ir jābūt savstarpēji saliedētiem un draudzīgiem.

3. Jauniešiem vajag skolas, lai iegūtu pamata un vispārējo izglītību, kā arī labi atalgotas darba vietas, lai pē studijām atgrieztos savā novadā.

4. Apes novadā jauniešiem ir nepieciešamas atpūtas vietas, gan brīvā dabā, gan telpās. Radošo pulciņu darbnīcas ar plašu darbības spektru, kā arī izklaides iespējas, pasākumi un vēl vairāk sportiskas aktivitātes.

23. Kas jauniešiem nepieciešams, lai viņš Apes novadā būtu laimīgs?

20.attēls. Respondentu atbilžu kopsavilkums uz aptaujas anketas 23. jautājumu

1.5. Jaunatnes SVID analīze

Strādājot ar Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentu 2019. - 2024. gadam, pēc esošās situācijas novērtēšanas, jauniešu un lēmumu pieņēmēju foruma un jauniešu anketas datu rezultātu apkopošanas, kā arī pēc iegūtās informācijas pieredzes apmaiņas braucienā, tika izstrādāta SVID analīze, kura atspoguļo esošās situācijas stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudus.

Stiprās puses	Vājās puses
<p>1) Atbilstoši apmācīta jaunatnes lietu speciālista darbs Apes, Gaujienas, Trapenes un Virešu pagastos;</p> <p>2) Jaunatnes darba koordinators darbs Gaujienas pagastā;</p> <p>3) Jauniešiem tiek organizēti dažādi tematiskie pasākumi visa gada garumā;</p> <p>4) Aktīvie jaunieši, kuri iesaistās sev interesējošos pasākumos;</p> <p>5) Novadā nodibinātas 3 jauniešu nevalstiskās organizācijas (Apē, Gaujienā un Trapenē);</p> <p>6) Regulāra pašvaldības, Apes jauniešu kluba "Slīdes", jauniešu lietu speciālista un novada jauniešu iesaistīšanās ES un vietējo projektu izstrādāšanā un īstenošanā jaunatnes jomas attīstībai;</p> <p>7) Labas izglītības iestādes - formālās un neformālās izglītības nodrošinājums, ārpusstundu piedāvājums, materiāltehniskais nodrošinājums, kvalificēti pedagogi un darbinieki;</p> <p>8) Skolās darbojas skolēnu pašpārvaldes;</p> <p>9) Novada skolām ir piesaistīts karjeras konsultants;</p> <p>10) Skolās izglītojamajiem nodrošina bezmaksas transportu;</p> <p>11) Skolās izglītojamajiem daļēji sedz ēdināšanas izmaksas;</p> <p>12) Apes novadā ir ierīkota jauniešiem publiski pieejama 51 vieta fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai;</p> <p>13) Novadā jauniešiem tiek organizēta 21 dažādu sporta veidu aktivitāte un 12 pulciņi;</p> <p>14) Mācību gada noslēgumā, novads apbalvo ar naudas prēmijām labākos skolniekus mācību darbā, konkursu un olimpiāžu uzvarētājus un sportistus;</p> <p>15) Novadā regulāri tiek organizētas dažādas tematiskās nometnes un piesaistīti projekti</p>	<p>1) Jauniešu skaita samazināšanās;</p> <p>2) Nav skaidrības skolu tīkla jautājumā;</p> <p>3) Trūkst interešu izglītības pulciņu;</p> <p>4) Uzņēmības, iniciatīvas, motivācijas un komunikācijas prasmju trūkums jauniešiem;</p> <p>5) Aktīvie jaunieši bieži vien ir aktīvi daudzās jomās un nespēj sadalīt prioritātes (skolēnu valde, pulciņi, pasākumi u.c.), bet neaktīvie nedarbojas nekur;</p> <p>6) Visas iestādes novadā nav pielāgotas jauniešiem ar kustību traucējumiem;</p> <p>7) Novadā darbojas tikai viens administratīvās lietvedības inspektors, sabiedriskās kārtības nodrošināšanai;</p> <p>8) Nepietiekams/ neesošs telpu un āra vides objektu nodrošinājums jauniešu brīvā laika lietderīgas pavadīšanas un socializēšanās iespējām Gaujienā, Trapenē un Virešos;</p> <p>9) Nav pietiekami attīstīts darbs ar jauniešiem vecumā no 20 - 25 gadiem;</p> <p>10) Brīvprātīgā darba sistēmas nekoordinēta darbība;</p> <p>11) Trūkst sporta piedāvājuma meitenēm/jaunietēm;</p> <p>12) Reģionālā nevienlīdzība – jauniešiem attālajos ciemos ir grūtāk iesaistīties novada centrā notiekošajās aktivitātēs, attāluma un transporta trūkuma dēļ;</p> <p>13) Trūkst datu par jauniešu nodarbinātības sfērām Apes novadā, lai varētu izvērtēt jauniešu (pēc pamatskolas vecuma) dzīves kvalitāti pagastos un piedāvāt attiecīgajai mērķauditorijai nepieciešamo atbalstu;</p> <p>14) Nepietiekams piedāvāto darba vietu skaits skolēniem vasarā;</p> <p>15) Maza vietējo uzņēmēju iniciatīva jauniešu nodarbināšanā;</p> <p>16) Trūkst darba piedāvājuma un pieprasījuma</p>

<p>jauniešu brīvā laika pilnveidošanai un sociālās aizsardzības veicināšanai;</p> <p>16) Lai motivētu jauniešus uzsākt savu uzņēmējdarbību, novadā tiek organizēti dažādi pasākumi un aktivitātes jauniešiem ar nodarbinātības un komercdarbības tematiku;</p> <p>17) Apes novada pašvaldība atbalsta un īsteno jauniešu veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus Apes novadā;</p> <p>18) No 2015. gada, sadarbībā ar NVA, novadā notiek pusaudžu nodarbināšana vasaras mēnešos, radot papildus darba vietu skaitu;</p> <p>19) Informācijas pieejamība par jaunatnes jomu pašvaldības mājas lapā www.apesnovads.lv, sociālajā tīklā www.facebook.com, vietējā avīzē, reģionālajos medijos un afišu standos;</p> <p>20) Ar labiem panākumiem darbojas Gaujienas mūzikas un mākslas skola - audzēkņu skaits ar katru gadu pieaug, audzēkņiem teicami sasniegumi konkursos;</p> <p>21) Pašvaldība atbrīvo no mācību maksas Gaujienas mūzikas un mākslas skolas audzēkņus par labiem sasniegumiem mācībās un piešķir atlaides mācību maksai daudz bērnu ģimenēm;</p> <p>22) Jauniešiem plašas iespējas iesaistīties novada kultūras iestāžu amatiermākslas kolektīvos - novadā kopumā darbojas 32 dažādi amatiermākslas kolektīvi, ar labu apmeklētību ir sākusi darboties jauniešu teātra studija "PRIEKŠ";</p> <p>23) Katrā pagastā ir pieejama bibliotēka ar plašu grāmatu, avīžu un žurnālu klāstu;</p> <p>24) Interneta pieslēguma punkti dažādās novada publiskajās vietās, visā Apes novada teritorijā un brīvpieejas datori bibliotēkās;</p> <p>25) Notiek dažādi sporta pasākumi, kuros lielākais dalībnieku īpatsvars ir jaunieši;</p> <p>26) Izcili sportistu sasniegumi un dalība gan vietējā, gan nacionālā mērogā;</p> <p>27) Eiropas Savienības projektu īstenošana novada skolās;</p> <p>28) Dati no aptaujas anketas rāda, ka 75% aptaujātie jaunieši ir apmierināti ar sevi, ar attiecībām ģimenē un draugiem;</p> <p>29) Dalība jauniešu garantijas projektā "PROTI UN DARI".</p>	<p>analīzes;</p> <p>17) Iegūtie dati no anketām rāda, ka 37% jaunieši ir daļēji apmierināti vai arī nav apmierināti ar savu veselības stāvokli;</p> <p>18) Jaunieši uzturā lieto ļoti daudz neveselīgus pārtikas produktus;</p> <p>19) Nepabeigtas novadā ierīkotās BMX trases;</p> <p>20) Profesionālo pasniedzēju un treneru trūkums, daudzveidīgu pulciņu nodrošināšanai;</p> <p>21) Vājš jauniešu novērtējums Virešu pagasta sporta organizatoram;</p> <p>22) Jauniešu NVO sektoram nav telpu;</p> <p>23) Dati no aptaujas anketas rāda, ka lielākā daļa no aptaujātajiem jauniešiem ir daļēji apmierināti vai arī nav apmierināti ar novadā piedāvātajiem pasākumiem, brīvā laika iespējām un domes darbu, pieņemtajiem lēmumiem;</p> <p>24) Iegūtie dati no anketām rāda, ka 39% no aptaujātajiem jauniešiem nav apmierināti ar savu izglītības iestādi, tajā organizētajiem pasākumiem un ārpusstundu piedāvājumu;</p> <p>25) Jaunieši ir nepietiekami izglītoti par primārās veselības aprūpes nepieciešamību un savu labklājību;</p> <p>26) Jauniešiem ir bailes uzņemties atbildību;</p> <p>27) Jauniešiem nav ideju projektiem;</p> <p>28) Jaunieši netiek iesaistīti pašvaldības lēmumu pieņemšanas procesā;</p> <p>29) Informācijas trūkums par Erasmus+ jauniešu projektiem, apmācībām un brīvprātīgo darbu;</p> <p>30) Jauniešu neieinteresētība novadā notiekošajās aktivitātēs un sabiedriskajos procesos.</p>
--	---

Iespējas	Draudi
<p>1) Regulāra dalība dažādos projektu konkursos jauniešu jomas attīstībai novadā;</p> <p>2) Lielāks pašvaldības finansējums jauniešu aktivitātēm;</p> <p>3) Veidot regulāru sadarbību starp iestādēm un struktūrvienībām jaunatnes jomas attīstībai novadā;</p> <p>4) Veidot starppaaudžu sadarbību (jaunietis – pensionāram, pensionārs – jauniešim utt.);</p> <p>5) Meklēt jauniešu līderus, veidot jaunas iniciatīvu grupas un nodibināt Apes novada jauniešu domi;</p> <p>6) Nodrošināt telpas jauniešu NVO un piesaistīt papildus darbiniekus;</p> <p>7) Turpināt iesaistīties un īstenot “Erasmus+” projektu programmas un projektu “PROTI UN DARI”;</p> <p>8) Iesaistīties eurodesk un Eiropas Solidaritātes korpusa projektos;</p> <p>9) Pamatojoties uz jauniešu interesēm un vajadzībām nodrošināt regulārus interešu izglītības pulciņus visos Apes novada pagastos;</p> <p>10) Nodrošināt jauniešu izglītošanai profesionālus pasniedzējus un trenerus;</p> <p>11) Attīstīt brīvprātīgā darba sistēmu novadā;</p> <p>12) Nepieļaut izglītības iestāžu slēgšanu;</p> <p>13) Izveidot Mobilo jauniešu centru un organizēt dažādus pasākumus jauniešiem visā novadā;</p> <p>14) Nodrošināt jauniešiem informācijas nodošanas punktus jauniešu neformālās sanāksmes vietās, izveidojot ziņojumu dēļus;</p> <p>15) Novada mājas lapā izveidot sadaļu tieši jauniešu aktuālās informācijas publicēšanai: www.apesnovads.lv/jauniesiem.lv;</p> <p>16) Motivēt "neaktīvos" jauniešus līdzdarboties novada sabiedriskajā dzīvē, veicot aptauju par viņiem vēlamajiem pasākumiem, iesaistīt viņus to organizēšanā un īstenošanā;</p> <p>17) Lai jaunatnes politika tiktu pilnveidota, būtu jauniešiem interesanta un nenovecotu ir jāievieš ikgadējas jauniešu aptaujas par novada darbu ar jaunatni aktuālākajās jaunatnes jomās, izziņot un analizējot jauniešu vajadzības;</p> <p>18) Piesaistīt projektu finansējumu uzņēmējdarbības veicināšanas pasākumiem novadā, kas palielinās darba vietu skaitu un sekmēs jauniešu atgriešanos novadā;</p> <p>19) Pilnveidot informatīvo atbalstu jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai, regulāri apkopojot un publicējot aktuālu informāciju par</p>	<p>1) Strauja jauniešu skaita samazināšanās, demogrāfiskās situācijas dēļ;</p> <p>2) Strauja jauniešu aizplūšana/pārcelšanās uz dzīvi citās pilsētās un došanās uz ārvalstīm (studijas, darbs, ģimenes apstākļi);</p> <p>3) Skolu tīkla reorganizācija valstī (Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas reorganizācija (paliek 1.-9. klasei) un Gaujienas internātpamatskolas slēgšana);</p> <p>4) Aktīvo jauniešu pārslodze;</p> <p>5) Jauniešiem aktuālu un interesējošu piedāvājumu un iespēju trūkuma dēļ, jaunieši neatrod sev piemērotāko brīvā laika pavadīšanas veidu, līdz ar to zaudē iespēju pilnveidot sevi labākai nākotnei;</p> <p>6) Netiek veidoti jauni uzņēmumi, līdz ar to, neattīstās uzņēmējdarbība un netiek veidotas jaunas darba vietas;</p> <p>7) Valsts līmenī netiek piešķirts finansējums jauniešu politikas attīstībai novadā;</p> <p>8) Sadarbības trūkums starp novada iestādēm un struktūrvienībām jaunatnes jomas attīstības veicināšanai;</p> <p>9) Kvalificētu speciālistu trūkums izglītības un interešu jomā;</p> <p>10) Jauniešiem interesējošu prakses un darba vietu trūkums;</p> <p>11) Jauniešu veselības stāvokļa pasliktināšanās neveselīga uztura un dzīvesveida dēļ;</p> <p>12) Apgūtināta objektīvu datu ieguve par jauniešu dzīves kvalitāti un reālo situāciju novadā.</p>

nepieciešamajiem virzieniem uzņēmējdarbībā un iespējām;

20) Sadarbībā ar uzņēmējiem un pašvaldību, izveidot virtuālu platformu par prakses un darba vietām Apes novadā;

21) Pašvaldībai piedāvāt lielāku darba vietu skaitu skolēnu nodarbināšanai vasarā;

22) Paplašināt un piedāvāt jauniešiem prakses vietas un “Ēnu dienas” piedāvājumu;

23) Rekomendēt jauniešiem un iedzīvotājiem veselīgu uzturu un dzīvesveidu, īstenot regulārus jauniešu atkarību profilakses, reproduktīvās veselības un veselīga dzīvesveida popularizēšanas pasākumus sadarbībā ar citām novada iestādēm un struktūrvienībām;

24) Nodrošināt visā novada teritorijā savām kompetencēm atbilstošus sporta organizatorus;

25) Infrastruktūras un vides objektu sakārtošana un jaunu izveide iedzīvotāju un tūristu atpūtas nodrošināšanai;

26) Jaunu daudzdzīvokļu namu būvniecība jaunajām ģimenēm;

27) Popularizēt projektu u.c. aktivitāšu labo praksi;

28) Jauniešu forumu organizēt kā ikgadēju tradīciju, kuru organizē Apes novada jauniešu NVO sadarbībā ar Apes novada pašvaldību. Forumā rezultātus prezentēt novada domes deputātiem pasākumā „Kafija ar politiķiem”, kā arī tos ņemt vērā, plānojot un izstrādājot nākamā gada budžetu;

29) Apes novadā esošajām sociālo pakalpojumu nodrošināšanas vietām piemērot vakara darba laiku;

30) Veicināt drosmi, uzdrīkstēšanos un pozitīvo pieredzi, iesaistot jauniešus konkrētu darbu veikšanā. Sniegt uzslavas un atzinību;

31) Rīkot interesantas un regulāras tematiskās tikšanās ar jauniešiem par projektu ideju ģenerēšanu – forumi, konferences, regulāras jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto personu tikšanās;

32) Novada skolām ir jāpilnveido skolā piedāvāto pasākumu klāsts un ārpusstundu piedāvājums;

33) Publicēt informāciju par novadā pieejamajām darba vietu vakancēm;

34) Izveidot stipendiju fondu studējošo jauniešu atbalstam, lai veicinātu viņu atgriešanos Apes novadā pēc studiju beigšanas.

2. APES NOVADA JAUNATNES POLITIKAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANA

Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokuments 2019. - 2024. gadam ir izstrādāts divos posmos. Pirmais posms paredz esošās situācijas raksturojumu un analīzi Apes novada pašvaldībā darbā ar jaunatni. Otrais posms sevī ietver jaunatnes politikas attīstības plānošanu, vīzijas un prioritāro jomu noteikšanu, galvenā mērķa un uzdevumu definēšanu, rīcības plāna izstrādi turpmākajiem 6 gadiem, plānošanas dokumenta ilgtspēju un ieviešanu, kā arī, secinājumus un priekšlikumus.

2.1. Jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta vīzija

Apes novads ir draudzīga vieta, kas veicina jauniešus būt par atbildīgiem, sociāli nodrošinātiem un savstarpēji saliedētiem, patriotiskiem, uzņēmīgiem un izglītotiem sabiedrības locekļiem. Apes novadā ir nodrošināta atbilstoša infrastruktūra, lai attīstītu uzņēmējdarbību, radītu jaunas, labi atalgotas darba vietas. Apes novadā jauniešiem ir iespējas lietderīgi pavadīt savu brīvo laiku, iesaistīties sabiedriskajos procesos un labvēlīga vide, ģimenes dibināšanai.

2.2. Jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta prioritārās jomas

Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokuments 2019. - 2024. gadam izstrādāts, pamatojoties uz valstī noteiktajām prioritārajām jomām, kas iekļautas "Jaunatnes politikas pamatnostādnēs 2015. - 2020. gadam:

1. Jauniešu līdzdalība un iniciatīva;
2. Jauniešu sociālā iekļaušana;
3. Jauniešu izglītība un apmācība;
4. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība;
5. Jauniešu veselība un labklājība.

2.3. Jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta ilgtermiņa un īstermiņa mērķi

Jaunatnes politikas prioritārā joma	Jaunatnes politikas ilgtermiņa mērķi	Jaunatnes politikas īstermiņa mērķi
1. Jauniešu līdzdalība un iniciatīva	1.1. Radīt labvēlīgu vidi jauniešu aktīvās līdzdalības attīstībai dažādās sabiedrības grupās.	1.1.1. Veidot vienotu atbalsta sistēmu jaunatnes darba organizēšanai Apes novadā. 1.1.2. Veicināt un atbalstīt jauniešu līdzdalību vietēja, reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga aktivitātēs. 1.1.3. Veicināt un attīstīt jauniešu brīvprātīgā darba sistēmu Apes novadā. 1.1.4. Atbalstīt esošās jauniešu organizācijas un jaunu interešu grupu veidošanos. 1.1.5. Veicināt jauniešu iesaistīšanos projektu līdzekļu piesaistē. 1.1.6. Pilnveidot Apes novada jauniešu informācijas sistēmu, lai nodrošinātu jauniešiem aktuālu, kvalitatīvu, pieejamu un saistošu informāciju, balstoties uz jauniešu vajadzībām un iespējām. 1.1.7. Nodrošināt kvalitatīvas zināšanas par jauniešiem un jauniešu situāciju novadā. 1.1.8. Nodrošināt savstarpēju informācijas apmaiņu starp jauniešiem un pašvaldību. 1.1.9. Veicināt jauniešu patriotismu.
2. Jauniešu sociālā iekļaušana	2.1. Radīt novada jauniešiem draudzīgu, pozitīvu un labvēlīgu vidi savai attīstībai.	2.1.1. Izveidot jauniešiem novada pagastos noteiktu, komfortablu socializēšanās vietu.

	<p>2.2. Radīt iespēju ikvienam jauniešiem pavadīt brīvo laiku atbilstoši viņa vecumam, vajadzībām un interesēm.</p> <p>2.3. Veicināt sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu iekļaušanu sabiedriskajos procesos.</p> <p>2.4. Veidot starppaaudžu sadarbību.</p>	<p>2.2.1. Uzlabot materiāli tehnisko bāzi jauniešu brīvā laika pavadīšanas vietās.</p> <p>2.2.2. Organizēt saturīgas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes bērniem un jauniešiem izglītības iestāžu brīvlaikā.</p> <p>2.2.3. Veicināt un atbalstīt saturīgu jauniešu pasākumu tradīciju veidošanos.</p> <p>2.3.1. Nodrošināt finansējumu sociālās atstumtības riskam pakļautajiem bērniem un jauniešiem.</p> <p>2.3.2. Nodrošināt jauniešu, ar īpašām vajadzībām, iekļaušanu sabiedriskajos procesos.</p> <p>2.4.1. Organizēt pasākumus un aktivitātes, kas veicina starppaaudžu sadarbību.</p>
3. Jauniešu izglītība un apmācība	<p>3.1. Pilnveidot formālās izglītības piedāvājumu.</p> <p>3.2. Sekmēt jauniešu neformālās un interešu izglītības attīstību.</p>	<p>3.1.1. Rīkot kopīgus novada skolu organizētus pasākumus, veicinot skolēnu pašpārvalžu sadarbību un saliedētību.</p> <p>3.1.2. Motivēt skolēnus un studentus mācību darbam.</p> <p>3.2.1. Attīstīt un popularizēt neformālās un interešu izglītības pieejamību un piedāvājumu Apes novadā.</p>
4. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība	<p>4.1. Veicināt uzņēmējdarbības attīstību un jauniešu nodarbinātību Apes novadā.</p>	<p>4.1.1. Nodrošināt jauniešiem informāciju par nodarbinātības un uzņēmējdarbības iespējām un veicināt jauniešu atgriešanos un palikšanu Apes novadā.</p>
5. Jauniešu veselība un labklājība	<p>5.1. Veicināt veselīgu un drošu dzīvesveidu jauniešu vidū.</p> <p>5.2. Sekmēt jauniešu labklājību novadā.</p>	<p>5.1.1. Īstenot regulārus jauniešu satiksmes drošības, atkarību profilakses, reproduktīvās veselības un veselīga dzīvesveida popularizēšanas pasākumus.</p>

		<p>5.1.2. Veicināt plašākas jauniešu auditorijas iesaistīšanos sportiskās aktivitātēs.</p> <p>5.1.3. Veicināt videi draudzīgu dzīvesveidu jauniešu vidū.</p> <p>5.2.1. Pilnveidot Apes novada pagastu infrastruktūru.</p> <p>5.2.2. Sniegt atbalstu jaunajām ģimenēm.</p>
--	--	---

2.4. Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta

rīcības plāns 2019. - 2024. gadam

1. Jauniešu līdzdalība un iniciatīva					
Ilgtermiņa mērķi	Īstermiņa mērķi	Uzdevumi, plānotās rīcības	Izpildes laiks	Atbildīgās institūcijas un sadarbības partneri	Finansējuma avoti
1.1. Radīt labvēlīgu vidi jauniešu aktīvās līdzdalības attīstībai dažādās sabiedrības grupās.	1.1.1. Veidot vienotu atbalsta sistēmu jaunatnes darba organizēšanai novadā.	1) Nodibināt Apes novada jauniešu domi, nodrošināt tās darbību.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists	Pašvaldības finansējums
		2) Nostiprināt un pilnveidot jauniešu NVO darbību novadā, rīkot kopīgas aktivitātes, pieredzes apmaiņas u.c. pasākumus.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		3) Katru gadu paredzēt finansējumu pašvaldības budžetā darbam ar jaunatni.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, pašvaldība	Pašvaldības finansējums
		4) Rosināt nodibināt Jauno Zemnieku Saeimu, iesaistot to pārstāvniecību novada domes konsultatīvās padomes darbā.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, pašvaldības iestādes un struktūrvienības, kuru darbs ir saistīts ar jauniešiem un NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		5) Organizēt mobilo darbu ar jaunatni pagastu teritorijās.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	1.1.2. Veicināt un atbalstīt jauniešu līdzdalību vietēja,	1) Turpināt popularizēt novada iestāžu un struktūrvienību darbību un to piedāvātās aktivitātes	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, pašvaldības iestādes un struktūrvienības, kuru darbs	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums

reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga aktivitātēs.	jauniešiem.			ir saistīts ar jauniešiem un NVO	
	2) Iesaistīt jauniešus esošo un jaunu pasākumu organizēšanā.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, pašvaldības iestādes un struktūrvienības, kuru darbs ir saistīts ar jauniešiem un NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums	
	3) Sadarboties ar skolēnu pašpārvaldēm.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums	
	4) Turpināt līdzfinansēt jauniešu projektus.	2019. - 2024.	Pašvaldība	Pašvaldības finansējums	
	5) Turpināt jauniešiem nodrošināt transportu uz un no pasākumiem, iespēju robežās, pilnveidot šo iespēju.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, novada izglītības iestādes, pašvaldības transports, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums	
	6) Iesaistīt jauniešus viņus ietekmējošu domes lēmumu pieņemšanas procesos.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, Apes novada dome	Pašvaldības finansējums	
	7) Nodrošināt jauniešus ar informāciju par iespējām iesaistīties pašvaldības lēmumu pieņemšanā.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, novada izglītības iestādes, pašvaldība	Pašvaldības finansējums	
	8) Reizi gadā organizēt novada mēroga jauniešu forumu vai konferences.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums	

1.1.3. Veicināt un attīstīt jauniešu brīvprātīgā darba sistēmu Apes novadā.	1) Izplatīt informāciju par brīvprātīgā darba iespējām vietējā un starptautiskā mērogā.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists un citas pašvaldības iestādes un struktūrvienības, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	2) Iesaistīt dažādu nozaru partnerus brīvprātīgā darba sistēmā (sociālais dienests, kultūras un izglītības iestādes, pagastu pārvaldes u.c. iestādes).	2019. - 2024.	Pašvaldības iestādes, struktūrvienības, citas organizācijas, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	3) Iesaistīties vietējā un starptautiskā mēroga organizētos brīvprātīgā darba projektos.	2019. - 2024.	Pašvaldības iestādes un struktūrvienības, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	4) Reizi gadā organizēt pasākumu "Gada brīvprātīgais".	2020. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, Pašvaldības iestādes un struktūrvienības, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
1.1.4. Atbalstīt esošās jauniešu organizācijas un jaunu interešu grupu veidošanos.	1) Nodrošināt patstāvīgas telpas katrā pagastā jauniešu iniciatīvām.	2020. - 2024.	Pašvaldības iestādes un struktūrvienības, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	2) Turpināt nodrošināt ar telpām un materiāltehnisko bāzi pasākumu organizēšanai.	2019. - 2024.	Pašvaldības iestādes un struktūrvienības, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	3) Regulāri organizēt pieredzes apmaiņas braucienus un tikšanos ar citām jauniešu organizācijām, jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
1.1.5. Veicināt jauniešu iesaistīšanos projektu	1) Nodrošināt saprotamu informācijas pieejamību par	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, pašvaldības iestādes,	Pašvaldības un citu organizāciju

	līdzekļu piesaistē.	jauniešu iniciatīvu projektiem. 2) Organizēt pieredzes stāstus par jau īstenotiem jauniešu iniciatīvu projektiem, iedrošinot jauniešus īstenot savas idejas.	2019. - 2024.	struktūrvienības, NVO, citas organizācijas Jaunatnes lietu speciālists, pašvaldība un starpnovadu sadarbība, NVO	finansējums Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	1.1.6. Pilnveidot Apes novada jauniešu informācijas sistēmu, lai nodrošinātu jauniešiem aktuālu, kvalitatīvu, pieejamu un saistošu informāciju, balstoties uz jauniešu vajadzībām un iespējām.	1) Izveidot un regulāri atjaunot novada mājas lapā atsevišķu sadaļu tikai jauniešiem domātai informācijai. 2) Novada pagastos ierīkot ziņojumu dēļus vietās, kur pulcējas jaunieši. 3) Turpināt ievietot jauniešiem aktuālu informāciju vietējos un reģionālajos medijos. 4) Turpināt ievietot jauniešiem aktuālu informāciju sociālajos tīklos. 5) Organizēt jauniešu klātienes tikšanos par aktuāliem jautājumiem.	2019.-2024. 2020. - 2024. 2019. - 2024. 2019. - 2024. 2019. - 2024.	Novada mājas lapas koordinators Jauniešu lietu speciālists, pašvaldība, NVO Jauniešu lietu speciālists, sabiedrisko attiecību speciālists, pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO Jauniešu lietu speciālists, pašvaldības iestādes un struktūrvienības, NVO Jauniešu lietu speciālists	Pašvaldības finansējums Pašvaldības un citu organizāciju finansējums Pašvaldības un citu organizāciju finansējums Pašvaldības finansējums Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	1.1.7. Nodrošināt kvalitatīvas zināšanas par jauniešiem un jauniešu situāciju	1) Regulāri veikt aptaujas un pētījumus, lai apkopotu informāciju par novada jauniešiem un darbu ar jaunatni.	2019. - 2024.	Jauniešu lietu speciālists	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums

	novadā.				
	1.1.8. Nodrošināt savstarpēju informācijas apmaiņu starp jauniešiem un pašvaldību.	1) Prezentēt aptaujās un pētījumos iegūtos datus un rezultātus. 2) Reizi gadā organizēt jauniešu forumu "Kafija ar politiķiem".	2019. - 2024. 2019. - 2024.	Jauniešu lietu speciālists, pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO Jaunatnes lietu speciālists, pašvaldības deputāti, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	1.1.9. Veicināt jauniešu patriotismu.	1) Organizēt tematiskās pēcpusdienas, konkursus u.c. pasākumus, lai izzinātu novada vēsturi, kultūru, cilvēkus utt. 2) Turpināt iesaistīt jauniešus nozīmīgu valsts svētku svinēšanas organizēšanas procesā un svētku norisēs. 3) Veicināt jauniešu iesaistīšanos pašdarbību kolektīvos.	2019. - 2024. 2019. - 2024. 2019. - 2024.	Pašvaldības izglītības un kultūras iestādes, bibliotēkas un muzeji, jaunatnes lietu speciālists, NVO Pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists Pašvaldības izglītības un kultūras iestādes, jaunatnes lietu speciālists, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums Pašvaldības un citu organizāciju finansējums Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
2. Jauniešu sociālā iekļaušana					
Ilgtermiņa mērķi	Īstermiņa mērķi	Uzdevumi, plānotās rīcības	Izpildes laiks	Atbildīgās institūcijas un sadarbības partneri	Finansējuma avoti
2.1. Radīt novada jauniešiem draudzīgu, pozitīvu un labvēlīgu vidi savai attīstībai.	2.1.1. Izveidot jauniešiem novada pagastos noteiktu, komfortablu socializēšanās vietu.	1) Piedāvāt jauniešiem visos novada pagastos telpu, kur mērķtiecīgi plānot un lietderīgi pavadīt savu brīvo laiku, ģenerēt jaunas idejas, kontaktēties ar vienaudžiem, sarunāties, apmainīties ar domām, paust	2019. - 2024.	Apes novada pašvaldība, pašvaldības iestādes un struktūrvienības, jauniešu NVO, jauniešu lietu speciālists	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums

		viedokli, muzicēt, uzņemt viesus, skatīties filmas, rīkot radošās darbnīcas, tikties ar uzņēmējiem, profesiju pārstāvjiem utt., un nodrošināt ārpuskolas interešu izglītību. 2) Nodrošināt jauniešu līdzdalību telpu labiekārtošanā.	2020. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
2.2. Radīt iespēju ikvienam jauniešiem pavadīt brīvo laiku atbilstoši viņa vecumam, vajadzībām un interesēm.	2.2.1. Uzlabot materiāli tehnisko bāzi jauniešu brīvā laika pavadīšanas vietās.	1) Pilnveidot materiāltehnisko nodrošinājumu jauniešu organizēšanai.	2020. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, NVO, pašvaldība	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		2) Nodrošināt atbilstošu inventāru un labiekārtot jauniešu atpūtas vietas.	2020. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, NVO, pašvaldība	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		3) Pilnveidot interneta (Wi-Fi) pieejamību novada publiskajās vietās.	2020. - 2024.	Pašvaldība, IT speciālists	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	2.2.2. Organizēt saturīgas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes bērniem un jauniešiem izglītības iestāžu brīvlaikā.	1) Turpināt organizēt tematiskās nometnes un pulciņus. 2) Organizēt radošās darbnīcas.	2019. - 2024. 2019. - 2024.	Pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO, Jaunatnes lietu speciālists, NVO, pašvaldības iestādes, struktūrvienības	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
2.2.3. Veicināt un atbalstīt saturīgu jauniešu pasākumu tradīciju veidošanos.	1) Organizēt jaunus pasākumus jauniešiem.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, NVO, pašvaldības iestādes, struktūrvienības	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums	

		2) Nodrošināt finansiālu atbalstu jauniešu pasākumu īstenošanai.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, pašvaldība	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
2.3. Veicināt sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu iekļaušanu sabiedriskajos procesos.	2.3.1. Nodrošināt finansējumu sociālās atstumtības riskam pakļautajiem bērniem un jauniešiem.	1) Turpināt nodrošināt brīvpusdienas skolās daudz bērnu un trūcīgo ģimeņu bērniem un jauniešiem.	2019. - 2024.	Sociālais dienests un izglītības iestādes	Pašvaldības finansējums
		2) Iesaistīt sociālās atstumtības riskam pakļautos jauniešus brīvprātīgajā darbā.	2019. - 2024.	Sociālais dienests un citas pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		3) Nodrošināt bezmaksas dalību novada maksas pasākumos daudz bērnu un trūcīgo ģimeņu bērniem un jauniešiem.	2019. - 2024.	Sociālais dienests un citas pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		4) Iesaistīt trūcīgos jauniešus pasākumu un aktivitāšu plānošanā un organizēšanā.	2019. - 2024.	Sociālais dienests un citas pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
2.3.2. Nodrošināt jauniešu, ar īpašām vajadzībām, iekļaušanu sabiedriskajos procesos.		1) Apzināt un uzturēt saikni ar jauniešiem ar īpašām vajadzībām.	2019. - 2024.	Gaujienas internātpamatskola, sociālais dienests un citas iestādes un struktūrvienības kuru darbs ir saistīts ar jauniešiem ar īpašām vajadzībām	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		2) Uzlabot vides pieejamību pašvaldības iestādēs.	2020. - 2024.	Sociālais dienests, pašvaldības iestādes un komunālā saimniecība	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums

2.4. Veidot starppaaudžu sadarbību.	2.4.1. Organizēt pasākumus un aktivitātes, kas veicina starppaaudžu sadarbību.	<p>1) Organizēt pasākumus jauniešiem pensionāram un pensionārs jauniešiem.</p> <p>2) Reizi gadā organizēt "Ģimeņu sporta spēles".</p> <p>3) Organizēt jauniešu aktivitātes, kuru mērķauditorija ir vientuļie seniori.</p>	<p>2019. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p>	<p>Jauniešu lietu speciālists un citas pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO Sporta darba organizatori, NVO un jauniešu lietu speciālists</p> <p>Jauniešu lietu speciālists, pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO</p>	<p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p>
3. Jauniešu izglītība un apmācība					
Ilgtermiņa mērķi	Īstermiņa mērķi	Uzdevumi, plānotās rīcības	Izpildes laiks	Atbildīgās institūcijas un sadarbības partneri	Finansējuma avoti
3.1. Pilnveidot formālās izglītības piedāvājumu.	3.1.1. Rīkot kopīgus novada skolu organizētus pasākumus, veicinot skolēnu pašpārvalžu sadarbību un saliedētību.	1) Reizi mācību gadā organizēt vienu kopīgu novada skolu pasākumu, piemēram, popielu, forumu, klases vakaru utml.	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, novada izglītības iestādes	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	3.1.2. Motivēt skolēnus un studentus mācību darbam.	<p>1) Turpināt nodrošināt vienreizējo naudas balvu novada izglītības iestāžu skolēniem par labām sekmēm mācībās.</p> <p>2) Turpināt piešķirt naudas balvas novada izglītības iestāžu skolēniem olimpiāžu, konkursu un sporta sacensību uzvarētājiem.</p> <p>3) Turpināt atbrīvot no mācību</p>	<p>2019. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p>	<p>Pašvaldība, novada izglītības iestādes</p> <p>Pašvaldība, novada izglītības iestādes</p> <p>Pašvaldība, novada</p>	<p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu</p>

		<p>maksas par labiem panākumiem mācību darbā skolēnus, kuri iegūst papildus izglītību novada izglītības iestādēs un mācību punktos.</p> <p>4) Izveidot stipendiju fondu studējošo jauniešu atbalstam, lai veicinātu viņu atgriešanos Apes novadā pēc studiju beigšanas.</p> <p>5) Turpināt organizēt karjeras nedēļas aktivitātes, piemēram, karjeras dienas, kur aicināti skolēni un vecāki, kur tiek prezentētas augstskolas, profesionālās vispārizglītojošās skolas.</p>		<p>profesionālās izglītības iestādes un mācību punkti</p> <p>Pašvaldība, uzņēmējdarbības speciālists</p> <p>Novada izglītības iestādes, pedagogs karjeras konsultants, Latvijā esošās augstskolas un profesionālās vispārizglītojošās skolas</p>	<p>organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p>
3.2. Sekmēt jauniešu neformālās un interešu izglītības attīstību.	3.2.1. Attīstīt un popularizēt neformālās un interešu izglītības pieejamību un piedāvājumu Apes novadā.	<p>1) Turpināt organizēt dažādus neformālās izglītības pasākumus un apmācības.</p> <p>2) Veikt aptauju par nepieciešamajiem interešu izglītības veidiem novada pagastos.</p> <p>3) Katrā novada pagastā Piedāvāt ikvienam jauniešiem izglīties interešu pulciņos, atbilstoši savam vecumam, vajadzībām un interesēm, kā mācību līdzekli izmantojot gan brīvprātīgu vietējo</p>	<p>2021. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p> <p>2020. - 2024.</p>	<p>Pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists un citas organizācijas</p> <p>Jaunatnes lietu speciālists, novada izglītības iestādes</p> <p>Pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists</p>	<p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p>

		iedzīvotāju prasmes un zināšanas, gan trenerus un profesionālus pasniedzējus.			
		4) Izplatīt informāciju par neformālās un interešu izglītības iespējām, jauniešiem pieejamās vietās.	2019. - 2024.	Pašvaldības iestādes , struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		5) Motivēt jauniešus izmantot dažādu finanšu instrumentu iespējas, lai iesaistītos projektos neformālās izglītības īstenošanā, piemēram, "Jaunatne darbībā".	2019. - 2024.	Pašvaldības iestādes , struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		6) Nodrošināt jauniešiem konsultācijas par neformālo izglītību un tās īstenošanas iespējām.	2019. - 2024.	Pašvaldības iestādes , struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
4. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība					
Ilgtermiņa mērķi	Īstermiņa mērķi	Uzdevumi, plānotās rīcības	Izpildes laiks	Atbildīgās institūcijas un sadarbības partneri	Finansējuma avoti
4.1. Veicināt uzņēmējdarbības attīstību un jauniešu nodarbinātību Apes novadā.	4.1.1. Nodrošināt jauniešiem informāciju par nodarbinātības un uzņēmējdarbības iespējām un veicināt jauniešu atgriešanos un palikšanu Apes novadā.	1) Pilnveidot informatīvo atbalstu jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai. 2) Sadarbībā ar uzņēmējiem un pašvaldību, izveidot virtuālu platformu par prakses un darba	2019. - 2024. 2020. - 2024.	Uzņēmējdarbības speciālists, jaunatnes lietu speciālists, NVO, pašvaldības iestādes, struktūrvienības Uzņēmējdarbības speciālists, sabiedrisko attiecību speciālists, IT speciālists, NVO, jaunatnes lietu	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums Pašvaldības un citu organizāciju finansējums

		<p>vietām Apes novadā.</p> <p>3) Rīkot jauniešu un uzņēmēju tikšanos.</p> <p>4) Izpētīt un sniegt informāciju kādas jomas speciālisti tuvākajos gados būs nepieciešami novada iestādēs un uzņēmumos.</p> <p>5) Turpināt atbalstīt NVA aktivitātes jauniešu nodarbināšanā un piedāvāt lielāku darba vietu skaitu pašvaldībā, skolēnu nodarbināšanai vasarā.</p> <p>6) Veicināt jauniešu līdzdarbošanos "Ēnu dienu" pasākumos visa novada un valsts teritorijā.</p> <p>7) Ieviest ikgadējus biznesa ideju konkursus potenciālajiem uzņēmējiem ar starta kapitālu 500.00 EUR apmērā.</p>	<p>2020. - 2024.</p> <p>2020. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p> <p>2019. - 2024.</p> <p>2020. - 2024.</p>	<p>speciālists</p> <p>Uzņēmējdarbības speciālists, jaunatnes lietu speciālists, NVO, pašvaldības iestādes un struktūrvienības</p> <p>Uzņēmējdarbības speciālists, jaunatnes lietu speciālists, NVO, pašvaldības iestādes, struktūrvienības</p> <p>Pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO, NVA, jaunatnes lietu speciālists</p> <p>Pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists</p> <p>Uzņēmējdarbības speciālists, jaunatnes lietu speciālists, NVO, pašvaldības iestādes, struktūrvienības</p>	<p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p> <p>Pašvaldības un citu organizāciju finansējums</p>
5. Jauniešu veselība un labklājība					
Ilgtermiņa mērķi	Īstermiņa mērķi	Uzdevumi, plānotās rīcības	Izpildes laiks	Atbildīgās institūcijas un sadarbības partneri	Finansējuma avoti

5.1. Veicināt veselīgu un drošu dzīvesveidu jauniešu vidū.	5.1.1. Īstenot regulārus jauniešu satiksmes drošības, atkarību profilakses, reproduktīvās veselības un veselīga dzīvesveida popularizēšanas pasākumus.	1) Turpināt īstenot informatīvās kampaņas, akcijas, nometnes, sporta aktivitātes un projektus par veselību un veselīgu dzīvesveidu.	2019. - 2024.	Ambulances, izglītības iestādes u.c. pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO, jaunatnes lietu speciālists	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums	
		2) Turpināt organizēt un pilnveidot treniņu piedāvājumu dažādos sporta veidos.	2019. - 2024.	Sporta darba organizatori, izglītības iestādes, NVO, jaunatnes lietu speciālists, un citas organizācijas	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums	
	5.1.2. Veicināt plašākas jauniešu auditorijas iesaistīšanos sportiskās aktivitātēs.	1) Iesaistīt sociālā riska grupu jauniešus saturīgās jauniešu aktivitātēs.	2) Organizēt komandu sacensības starp mūsu novada un citu novadu jauniešiem, veidojot starpnovadu sadarbību.	2019. - 2024.	Sociālais dienests, izglītības iestādes, jauniešu lietu speciālists, NVO, pašvaldības iestādes un struktūrvienības	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
			3) Aptaujāt jauniešus par vēlamajiem papildinājumiem sporta infrastruktūrā, to pilnveidot.	2020. - 2024.	Sporta darba organizatori, jauniešu lietu speciālists, NVO, pašvaldības iestādes, struktūrvienības un citas organizācijas	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
			2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, sporta darba organizatori, izglītības iestādes, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums	
	5.1.3. Veicināt videi draudzīgu dzīvesveidu jauniešu vidū.	1) Turpināt piedalīties Latvijas Lielās Talkas pasākumos un organizēt citas vides sakopšanas un labiekārtošanas talkas.	2) Turpināt organizēt izglītojošus pasākumus un kampaņas par dabas	2019. - 2024.	Jaunatnes lietu speciālists, pašvaldības iestādes, struktūrvienības, NVO un citas organizācijas	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
2019. - 2024.			ZAAO, novada izglītības iestādes, jaunatnes lietu	Pašvaldības un citu organizāciju		

		resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu.		speciālists, NVO, pašvaldības iestādes un struktūrvienības	finansējums
5.2. Sekmēt jauniešu labklājību novadā.	5.2.1. Pilnveidot Apes novada pagastu infrastruktūru.	1) Sakārtot esošos un izveidot jaunus vides objektus, pievilcīgas vides radīšanai un tūristu piesaistīšanai.	2020. - 2024.	Tūrisma darba organizatori, jaunatnes lietu speciālists, NVO, pašvaldības iestādes, struktūrvienības un citas organizācijas	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		2) Ierīkot un uzturēt jauniešiem legālas brīvdabas atpūtas vietas.	2020. - 2024.	Pašvaldības iestādes, struktūrvienības, jaunatnes lietu speciālists, NVO un citas organizācijas	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		3) Trapenē un Gaujienā ierīkot jauniešiem telpas ar iespēju gatavot ēdienu.	2020. - 2024.	Pašvaldība, jaunatnes lietu speciālists, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
	5.2.2. Sniegt atbalstu jaunajām ģimenēm.	1) Turpināt finansiāli atbalstīt jaunās ģimenes.	2019. - 2024.	Pašvaldība	Pašvaldības finansējums
		2) Iesaistīt ģimenes novada sabiedriskajā dzīvē – turpināt organizēt ģimeņu pēcpusdienas, sacensības, u.c. pasākumus.	2019. - 2024.	Pašvaldības iestādes, struktūrvienības, jaunatnes lietu speciālists, NVO	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums
		3) Iekārtot jaunas dzīvojamās telpas jaunajām ģimenēm, piemēram, jaunu daudzdzīvokļu namu būvniecība, esošo ēku rekonstrukcija, utml.	2024.	Pašvaldība	Pašvaldības un citu organizāciju finansējums

2.5. Secinājumi

Dokumenta izstrādes procesā tika secināts, ka vispārējā situācija darbā ar jaunatni Apes novadā ir raksturojama kā laba, jauniešiem tiek piedāvātas daudz dažādas iespējas jau tagad, kuras ir jāturpina realizēt arī turpmāk. Savukārt, lai piepildītos jaunatnes politikas attīstības vīzija, tiktu īstenoti uzdevumi un sasniegti mērķi ir jāiegulda papildus darbs un finanses, lai jaunatnes joma novadā būtu augstā līmenī. Sasniegt vēlamos rezultātus ir iespējams, strādājot sistemātiski pēc izstrādātā rīcības plāna.

Rīcības plāns paredz turpināt nopietnu darbu piecās prioritārajās jomās: Jauniešu līdzdalība un iniciatīva; Jauniešu sociālā iekļaušana; Jauniešu izglītība un apmācība; Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbība; Jauniešu veselība un labklājība.

Rīcības plāna lielāko aktivitāšu daļu paredzēts īstenot izmantojot pašvaldības līdzekļus, mērķtiecīgi realizējot noteiktās prioritātes. Savukārt, pārējās aktivitātes paredzēts īstenot piesaistot papildus finansējumu, kas nozīmē, ka liels uzsvars nākotnē būs jāliek uz projektu un ES struktūrfondu līdzekļu piesaisti.

2.6. Jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta ilgtspēja un ieviešana

Par Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta 2019. - 2024. gadam pārraudzību atbildīgā institūcija ir Apes novada pašvaldība. Dokumenta ilgtspēju nodrošinās Apes novada domes Teritorijas attīstības nodaļas jaunatnes lietu speciālists sadarbībā ar jaunizveidoto Apes novada Jauniešu domi, NVO, skolēnu pašpārvaldēm, pagastu pārvaldēm un citām pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām.

Reizi gadā, Apes novada domes priekšsēdētājs un izpilddirektors, kopā ar Jauniešu domi un jaunatnes lietu speciālistu, izvērtē esošo situāciju dokumenta īstenošanas gaitā novadā. Katru gadu, saskaņā ar Apes novada jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentu, tiek izstrādāts darbības plāns nākamajam gadam. Plānā skaidri tiek atspoguļotas plānotās darbības un tām nepieciešamais finansējums. Katru gadu Apes novada jauniešu forumā tiek veikts jaunatnes darba monitorings un noteikti uzdevumi, izvirzīto mērķu sasniegšanai.

PIELIKUMI

I.Pielikums. "Apes novada jauniešu un lēmumu pieņēmēju forumu izvērtējums"

Informācijas apkopojums no Apes novada jauniešu un lēmumu pieņēmēju foruma Gaujienā (08.08.2018) un Apē (09.08.2018.) par jaunatnes politikas prioritātēm 2019.-2024.gadam				
Prioritāte	Problēma / Nepieciešamība	Balsu skaits	Risinājumi / Ieteikumi	Balsu skaits
Sociālā iekļaušana	Jauniešu telpu nodrošinājums - komfortabla un noteikta jauniešu socializēšanās vieta		Jauniešu telpas piedāvājums; Jauniešu līdzdalība telpu labiekārtošanā; Jauniešu telpas pielietošana - mērķtiecīgai jauniešu brīvā laika plānošanai, muzicēšanai, sarunām, viesu uzņemšanai, skatīties filmas, radošajām darbnīcām, tikšanās vieta ar uzņēmējiem, profesiju pārstāvjiem utt., ideju ģenerēšanai, domu apmaiņai, viedokļu paušanai, ārpuskolas interešu izglītības nodrošināšanai.	22
			Jauniešiem atļautā vietā iekārtot brīvdabas atpūtas vietu ar soliņiem, galdiņu un atkritumu tvertni (lai nav jāsatiekas pieturā).	
	Sociālās atstumtības mazināšana		Iesaistīt sociālās atstumtības riskam pakļautos jauniešus brīvprātīgajā darbā.	
			Izstrādāt brīvprātīgā darba sistēmu Apes novadā.	
Veselība un labklājība	Fizisko aktivitāšu trūkums		Nodrošināt iespēju regulārām fiziskajām aktivitātēm (veselības projekts Apes novadā).	
	Trūkst psihologa, psihoterapeita		Jānodrošina štata vienība un piemērota telpa apmeklējumam.	
	Trūkst treneru un profesionālu pasniedzēju		Nodrošināt transportu uz blakus novadiem, lai apgūtu specifiskus treniņus. Caur biedrībām piesaistīt projektus veselības veicināšanai.	2
	Mazkustīgs dzīvesveids		Organizēt sporta turnīrus, nometnes un informatīvas kampaņas par veselīgu un aktīvu dzīvesveidu.	
	Trūkst informācijas par veselības pārbaudēm (medicīniskajiem pakalpojumiem vietējiem iedzīvotājiem/		Organizēt izglītojošus pasākumus.	

	jauniešiem)			
	Kvalitatīvu, jauniešu mērķauditorijai atbilstošu kultūras pasākumu trūkums.		Sadarbība ar blakus novadiem (jauniešu apbalvojumos par panākumiem, atzinību u.tml. balvā biļete uz kultūras pasākumu kino, teātri, utml.))	
	Izglītošana par primāro veselības nodrošināšanu un labklājību Primāro vajadzību nodrošināšana		Sabiedrības piemērs, nometnes. Piemērot vakara darba laiku mazgāšanās vietām.	2
Sociālā iekļaušana/ līdzdalība un iniciatīvas	Trūkst jauniešu līderu		Atrast jauniešu līderi, kas iesaistītu citus jauniešus būt sociāli aktīviem un līdzatbildīgiem.	8
			Organizēt jauniešu līderu apmācības caur nometnēm, neformālās izglītības apmācībām, skolu pašpārvaldēm.	5
Līdzdalība un iniciatīvas	Uz jauniešu pasākumiem ierodas mazs skaits jauniešu	1	Izstrādāt informācijas plūsmas sistēmu: 1) starp jauniešiem un pašvaldību; 2) par jaunatnes aktualitātēm vietējā, nacionālā un ES līmenī (atrast informācijas koordinātorus, uzticības personas; uzrunāt individuāli, tikties klātienē, zvanīt, sūtīt e-pastus, izvietot afišas, pašvaldības mājas lapā, izvērtēt mērķauditoriju atbilstoši interesēm, vecumam un vajadzībām).	5
	Nav informācijas apmaiņas sistēma		Izveidot jaunatnes daba grupu, kurā būtu darbā ar jaunatni iesaistītās personas, tiktos 1x divos mēnešos vai (biežāk pēc nepieciešamības. Šāda darba grupa nodrošinātu informācijas plūsmu starp iestādēm, plānotu pasākumu nepārklāšanos un nodrošinātu informācijas pārmantojamību personāla maiņas gadījumā.	4
	Jauniešiem bailes uzņemties atbildību, nepietiekama sociālā aktivitāte jauniešu vidū	4	Veicināt drosmi, uzdrīkstēšanos un pozitīvo pieredzi, jauniešus iesaistot konkrētu darbu veikšanā pasākumu organizēšanai. Novērtēt un analizēt jauniešu veikumu kopā. Sniegt uzslavas, atzinību.	2
			Ieviest jauniešu iniciatīvu projektu	1

			konkursu ar iespēju saņemt EUR 150,- projekta īstenošanai.	
	Jauniešu skaita samazināšanās	1	Izvērtēt demogrāfisko stāvokli pa pagastiem, noteikt dzīvesvietas un darba vietu (profesiju) nepieciešamību.	3
	Jaunieši vāji tiek iesaistīti pašvaldības lēmumu pieņemšanas procesā		Uzlabot savstarpējo komunikāciju starp jauniešiem un darbā ar jaunatni iesaistītajām personām.	6
	Jauniešiem nav jaunu ideju projektiem	1	Domes darba pilnveidošana - jauni mehānismi (interesantas un regulāras tematiskās tikšanās ar jauniešiem ideju ģenerēšanai). Forumi, konferences, regulāras jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto personu tikšanās.	2
	Pašvaldības darbinieku vienaldzība/ neieinteresētība jauniešu problēmās		Sadarbība starp jauniešiem, aktīvajiem iedzīvotājiem un pašvaldības iestāžu darbiniekiem.	
	Skolas vecuma jaunieši ir pārāk noslogoti, lai papildus iesaistītos ārpusskolas aktivitātēs		Sadarboties ar skolām, noteikt prioritātes.	
	Mobilais darbs ar jaunatni		Organizēt mobilo darbu ar jaunatni pagastos (lietderīga un saturīga brīvā laika pavadīšana, pieredzes apmaiņas, radošās darbnīcas, tikšanās ar uzņēmējiem un sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem, jauniešu sadraudzības pasākumu organizēšana, ikdienas prasmju pilnveidošana u.tml.).	5
	Trūkst sadarbības starp novada skolām		Skolām organizēt kopīgus pasākumus.	
			Veicināt skolu pašpārvalžu sadarbību/sadraudzību.	
	Informācijas trūkums par	3	Jāiesaista esošās biedrības informācijas izplatīšanā.	4
			Jāpasūta skolām bezmaksas Jaunatnes žurnāls (nodrošina Jaunatnes Starptautisko	

Izglītība un apmācības	Erasmus+ jauniešu projektiem, apmācībām, brīvprātīgo darbu		programmu aģentūra).	
			Jāiesaistās Eurodesk informācijas tīklā (info punkti vai bibliotēkas).	
	Svešvalodu apgūšanas iespējas		Apzināt iedzīvotājus, kuriem ir kādas svešvalodas zināšanas un piedāvāt organizēt brīvprātīgos pulciņus svešvalodu apguvei.	
			Organizēt Eiropas brīvprātīgo (Solidaritātes korpus) piesaisti.	
	Trūkst interešu izglītības piedāvājuma		Izmantot iedzīvotāju prasmes kā brīvprātīgo darbu.	
			Uzlabot / papildināt interešu izglītību.	
	Neziņa par karjeras iespējām, profesijām, kuras būs nākotnē pieprasītas Apes novadā		Turpināt karjeras konsultanta darbu.	1
			Organizēt karjeras dienu, kur aicināti skolēni un vecāki; kur tiek prezentētas izglītības iespējas no augstskolām un profesionālajām vispārizglītojošām skolām.	
	Publiska lauku skolu noniecināšana		.. Nacionāla līmeņa problēma	
	Pieredzes trūkums mājražotāju amatos		Organizēt ārpuskolas praktiskas apmācības (izmantojot vietējo cilvēkresursu prasmes un zināšanas).	7
Nodarbinātība un uzņēmējdarbība	Trūkst darba vietu		Piedāvāt jauniešiem vairāk vasaras nodarbinātības programmā darba vietu.	
			Iesaistīt jauniešus biedrību projektos.	2
			Atbalsts jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai.	
	Pakalpojumu sniedzēju trūkums		Apkopot nepieciešamo pakalpojumu nepieciešamību un atbalstīt jauniešus uzsākt uzņēmējdarbību vai darboties kā pašnodarbinātajiem.	
	Nav starta finansējuma Skolēnu mācību uzņēmumiem (SMU) un uzņēmējdarbības uzsākšanai		Organizēt tematiskās tikšanās, seminārus ar Valmieras biznesa ideju inkubatora pārtāvjiem.	
			Apkopot un izplatīt informāciju par ES projektiem, līdzfinansējumu, pieredzes apmaiņas pasākumiem.	
		Uzņēmējdarbības atbalsta speciālista aktivitātes, lai informētu, atbalstītu jaunos		

			un potenciālos uzņēmējus.	
			Biznesa ideju konkurss potenciālajiem uzņēmējiem ar starta kapitālu EUR 500,-	4
			Domāt par telpu nodrošinājumu vietējiem mājražotājiem vai pakalpojuma sniedzējiem (pašnodarbinātajiem).	
	Nokļūšana uz darba vietu		Pašvaldība vai uzņēmēji organizē transportu darbinieku nokļūšanai uz darba vietu.	
	Jauniešiem pieredzes trūkums		Organizēt brīvprātīgā darba iespējas.	
			Nodrošināt prakses vietas; sadarbība pašvaldībai ar uzņēmējiem.	
			NVA projekti.	
	Izmantot iespēju strādāt attālināti		Veicināt jauniešu interesi dzīvot Apes novadā, bet strādāt attālināti (piem., projektu vadība, dažāda veida uzraudzība, inspektori, kuru darbs vaicams visā LV, datorspeciālisti).	

2. Pielikums. "Apes novada jauniešu aptaujas anketa"

Apes novada jauniešu aptauja

Sveiks, Jaunieti! Jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumenta izstrādes ietvaros Apes novada pašvaldība veic aptauju par jauniešu dzīvi novadā. Mums ir svarīgs Tavs viedoklis, lai noskaidrotu, kas ir nepieciešams, lai Tu justos laimīgs savā dzīvesvietā, kā arī, lai mēs veiksmīgāk spētu realizēt jaunatnes politiku Apes novadā.

1. Tavs dzimums

(Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

☐	Sieviete
☐	Vīrietis

2. Tavs vecums

(Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

☐	13 – 15 gadi
☐	16 – 19 gadi
☐	20 – 25 gadi

3. Tava dzīvesvieta

(Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

☐	Apes pilsēta	☐	Dārzciems
☐	Apes pagasta teritorija	☐	Gaujienas pagasta teritorija
☐	Trapene	☐	Vīreši
☐	Līzespasts	☐	Vidaga
☐	Trapenes pagasta teritorija	☐	Vīrešu pagasta teritorija
☐	Gaujiena	☐	Cits variants

4. Tavs vērtējums

(Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

	Piekrītu	Daļēji piekrītu	Nepiekrītu	Nav viedokļa
Esmu apmierināts/-a ar sevi un savu dzīvi				
Esmu apmierināts/-a ar attiecībām ģimenē				
Esmu apmierināts/-a ar attiecībām ar saviem draugiem				
Esmu apmierināts/-a ar savu veselības stāvokli				
Esmu apmierināts/-a ar savu skolu (skolas nosaukums)				
Esmu apmierināts/-a ar skolā piedāvātajiem pasākumiem				
Esmu apmierināts/-a ar skolas ārpusstundu piedāvājumu (pasākumi, pulciņi, utt.)				
Esmu apmierināts/-a ar Apes novadā piedāvātajiem pasākumiem (kultūras iestāžu organizētie pasākumi, sporta pasākumi utt.)				
Esmu apmierināts/-a ar Apes novadā piedāvātajiem brīvā laika pavadīšanas iespējām (mūzikas skola, sporta pulciņi, sporta zāļu apmeklējums, Kultūras nama pulciņi, dalība kolektīvos, dažādi kursi, apmācības utt.)				
Esmu apmierināts/-a ar Apes novada domes darbu un pieņemtajiem lēmumiem				

5. Vai aktīvi iesaisties dažādās Apes novada aktivitātēs (skolas un ārpusskolas pasākumi, pulciņi, pasākumi, balles u.t.t.)? (Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

☐	Esmu aktīvs/-a dažādu aktivitāšu dalībnieks/-ce	☐	Iesaistos citu novadu rīkotajās aktivitātēs (Novads)
--------------------------	---	--------------------------	---

	Reti iesaistos novada aktivitātēs		Man nepatīk iesaistīties aktivitātēs vispār
--	-----------------------------------	--	---

6. Vai esi piedalījies/ -jusies dažādu aktivitāšu plānošanā un organizēšanā (klasē, Skolēnu valdē, Jauniešu dienā, Jauniešu forumos, Kultūras iestādēs utt.)? (Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

	Es regulāri palīdzu dažādu pasākumu organizēšanā		Es gribētu, bet man nepiedāvā
	Es reti iesaistos pasākumu organizēšanā		Es negribu iesaistīties pasākumu organizēšanā

7. Vai tu būtu gatavs maksāt par sava brīvā laika aktivitātēm un cik? (Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

	Patīk, ka daudzas aktivitātes ir bez maksas		Es maksātu līdz 10 EUR par aktivitāti
	Es maksātu līdz 5 EUR par aktivitāti		Es neesmu gatavs/-a maksāt

8. Vai esi kādreiz veicis brīvprātīgo darbu? (Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

	Es regulāri veicu brīvprātīgo darbu		Neesmu par to dzirdējis/-usi
	Esmu par to dzirdējis/-usi un noteikti pamēģināšu		Neredzu tam jēgu

9. Kur Tu lielākoties iegūsti informāciju par pasākumiem un aktivitātēm Apes novadā?

(Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

	No draugiem, radiem, paziņām		Facebook "Apes novada jaunieši" lapā un grupā
	No afišām		No citiem sociālo tīklu portāliem
	Pašvaldības mājas lapā www.apesnovads.lv		Cits variants
	Es vēlētos, lai pašvaldības portālā būtu izveidota atsevišķa sadaļa jauniešiem (www.apesnovads.lv / jauniešiem)		
	Es vēlētos, lai ziņojumu dēļiem būtu izveidota atsevišķa sadaļa jauniešu aktuālajai informācijai		

10. Vai jauniešiem Apes novadā ir iespējams atrast darbu? (Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

	Ja vēlas atrast darbu, tad tas vienmēr izdodas		Novada uzņēmēji nav atsaucīgi
	Trūkst informācijas par darba vietām		Jauniešiem novadā nav iespējams atrast darbu

11. Vai jauniešiem Apes novadā ir iespējas uzsākt savu biznesu? (Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

	Jā, ja ir gribēšana un finansējums		Trūkst informācijas par darbības virzieniem
	Jā, bet vajadzīgs pašvaldības atbalsts		Uzņēmējam novadā nav iespējams attīstīties

12. Kas ir galvenā nepieciešamība jauniešiem, lai viņš pēc studijām atgrieztos Apes novadā?

(Atzīmē ar "+" pareizo atbilžu variantu)

	Dzīvesvieta (dzīvokļi, mājas, zeme)		Plašas brīvā laika pavadīšanas iespējas
	Darba vietas		Sakārtota apkārtnē (ceļi, takas, apgaismojums utt.)
	Pašvaldības atbalsts, uzsākot savu biznesu		Cits variants

13. Kas nepieciešams, lai jauniešiem Apes novadā būtu laimīgs? (Uzraksti savu viedokli)

Paldies par atbildēm!